

GŁOS

znad Niemna

31 sierpnia 2001r. Nr 35(484) Index 63863 Rok założenia 1989

*Szczęście jest jak porcelana
łomkie i nietrwałe,
czy u jungi, czy u chana
szczęście jest jak porcelana...*

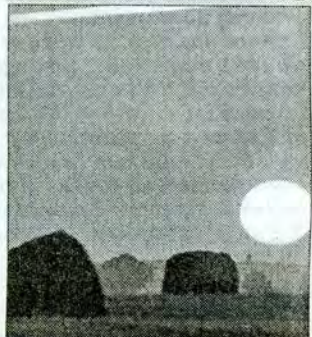
*Cacko, któreś kupił z rana,
wieczór w kruchach całe -
szczęście jest jak porcelana
łomkie i nietrwałe.*

Remigiusz Kwiatkowski

W numerze:

**Nowa
minister
finansów 2**

**Len
pasierbem
rolnictwa 3**

**Szczera
gościnność 5**

**"Pomóż
powodzianom" 10**

Nóż w plecy 11

Ziemia piękna jak baśń

Kanał Augustowski ma służyć kulturze trzech narodów

W Dąbrówce nad Kanałem Augustowskim odbyła się uroczysta impreza pt. „Kanał Augustowski w kulturze trzech narodów”.

Historia

Projekt budowy kanału prowadzącego do Bałtyku, a omijającego Prusy od wschodu, powstał po zagarnięciu ujściowego odcinka Wisły przez Prusy. Budowę rozpoczęto w 1825r. według projektu Ignacego Prądzyńskiego, zakończono w 1839r. z przerwą spowodowaną powstaniem listopadowym. Długość kanału od Biebrzy do Niemna wynosi 101 km, z czego w granicach Polski znajduje się 82 km. W jego skład wchodzi skanalizowana Netta, jeziora augustowskie i Czarna Hańcza. Na kanale wybudowano 18 śluzów, z których 14 znajduje się w Polsce. Podnoszą one poziom drogi wodnej od Biebrzy do Augustowa o 15 m, od Augustowa do Niemna — o 41 m. Kanał odcięty jest od innych dróg wodnych z powodu nieuregulowania rzeki Biebrzy i Narwi oraz z powodu braku zgody rządu carskiego na budowę ostatniego odcinka do Windawy. Kanał został uznany za zabytek polskiej myśli architektury hydrotechnicznej.

Obchody rozpoczęły się uroczystą mszą świętą w kościele, koncelebrowaną przez księdza dziekana Witolda Łozowieckiego.

ciąg dalszy na str. 4

Chór parafialny „Laudate Domine” z Sopoćkiń

POSIEDZENIE RN ZPB

Dobra praca

Głosowi

Dnia 25 sierpnia br. w Grodnie odbyło się zebranie Rady Naczelnej SZ ZPB. Omówiono następujące kwestie: stan oświaty polskiej na Białorusi, działalność kulturalną ZPB, utrzymanie Domów Polskich, działalność gospodarczą Izby Przemysłowo-Handlowej ZPB, wydawnictwo tygodnika Głos znad Niemna.

Tadeusz Kruczkowski, prezes ZPB, opowiedział zebranym o zmianach, jakie zaszły w Izbie Przemysłowo-Handlowej. Zmiany poczyniono w związku z tym, że wcześniej nie było podziałów dywidend. Były dyrektor Izby, Zygmunt Piełuch, samodzielnie podejmował decyzje, które w znacznym stopniu naraziły Izbę na straty. Te decyzje nie były uzgadniane z żadnym z udziałowców, co wynika ze

statutu Izby. Decyzja udziałowców uwzględniła dany fakt oraz pozostałe wykroczenia, które były popełnione przez byłego dyrektora. Prezes ZPB przedstawił nowego dyrektora Izby - Ludwikę Sido.

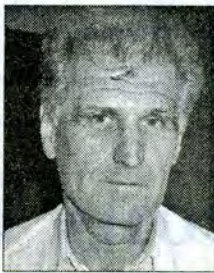
Podczas posiedzenia RN na stanowisko dyrektora Domu Polskiego w Szczuczynie mianowano Wiktora Bogdana (na okres tymczasowy). Na własną prośbę ze stanowiska sekretarza odpowiedzialnego Zarządu Głównego ZPB zrezygnował Tadeusz Malewicz (nadal pozostaje członkiem ZG ZPB), na jego miejsce został wybrany Wiesław Kiewlak.

Rada Naczelna podjęła decyzję o wystosowaniu do poszczególnych kandydatów na stanowisko prezydenta RB w tegorocznych wyborach prezydenckich w kraju pytań, dotyczących ich stanowiska w sprawie egzystencji i perspektyw rozwoju mniejszości polskiej na Białorusi.

1. Jak wygląda sytuacja z oświatą polską w oddziale?
2. Proszę opowiedzieć o działalności kulturalnej oddziału.
3. Jak układają się stosunki pomiędzy oddziałem a miejscowymi władzami?
4. Jakie są nastroje wśród Polaków w związku ze zbliżającymi się wyborami prezydenckimi na Białorusi?

Tadeusz SADOWSKI - prezes oddziału ZPB w Oszmianie:

1. - Sytuacja nie jest łatwa. Mało zgłasza się rodziców, mało mamy podań. W tym roku chcemy zatrudnić nauczycielkę z Wilna, ale czy się uda — nie wiadomo. Chcemy, aby w tym roku liczba uczących się języka polskiego nie była mniejsza niż w roku ubiegłym, czyli — około 330 dzieci. Najle-

piej sytuacja wygląda w szkole nr 3. Tam język polski jako przedmiot będzie wykładany już w ósmej klasie. Niestety w innych szkołach jest wykładany fakultatywnie.

2. - W każdej szkole jest chór dziecięcy. Poza tym mamy w Oszmianie grupę wokalną „Polskie Kwiaty”. Marzymy o założeniu chóru. Ta praca prężnie się rozwija, gdy uda nam się wprowadzić do wykupionego niedawno budynku. W starej siedzibie bowiem w zimie jest chłodno, a pomieszczenie jest zbyt małe.

3. - Trzeba powiedzieć, że stosunki nie są łatwe. Żadnej pomocy od władz nie mamy. Każda nasza inicjatywa napotyka sprzeciw i o wszystko musimy walczyć.

4. - Nastroje są różne, ale ludzie zaczynają myśleć i powiedziałbym, że jest pół na pół. W „głuchych” wsiach emeryci są przeważnie za „niego”, ale młodzież, studenci są zdecydowanie przeciwko. Ludzie wykształceni też rozumieją, iż sytuacja ekonomiczna ciągle się pogarsza. Wystarczy popatrzeć na to, jakie mamy zarobki i emerytury.

ciąg dalszy na str. 9

Informacja

Serdecznie zapraszamy

na koncert jubileuszowy z udziałem chóru „Głos znad Niemna” z okazji 75 — lecia kierownika chóru Wiktora Adamowicza. Koncert odbędzie się 2 września w Miejskim Domu Kultury przy ul. Dzierżyńskiego 1. Początek o godz. 18.00.

W programie piosenki napisane i opracowane przez Wiktora Adamowicza.

W poprzednim numerze Głosu nieprawidłowo zostało podane nazwisko kierownika Klubu Polskiego w Brześciu. Kierownikiem Klubu Polskiego jest Alina Jaroszewicz. Za błąd przepraszamy.

Ogłoszenie

Instytut Polski w Mińsku, Konsulat Generalny RP w Grodnie, SZ „Związek Polaków na Białorusi” zapraszają na spotkanie

Białoruskiego Klubu Absolwentów

Polskich Szkół Wyższych, które odbędzie się w dniu 2 września 2001r. w Grodnie.

W programie:

- 13.00 — Uroczyste spotkanie w Polskiej Szkole (ul. Kurczatowa 43)
- 15.00 — Program artystyczny zespołów polskich
- 16.00 — Wyjazd do Bohatyrowicz nad Niemnem, towarzyskie spotkanie absolwentów i gości.

Ogłoszenie

Uprzejmie zawiadamiamy, że 16.09.2001r.

w kościele Pobernardyńskim o godz. 10.30

zostanie odprawiona

msza św. z okazji

Międzynarodowego Dnia

Sybiraków

w intencji Sybiraków i wszystkich ofiar Represji

Politycznych.

Serdecznie zapraszamy wszystkich do wspólnej modlitwy

Zarząd Sybiraków

Trudny budżet - zmiany

Halina Wasilewska-Trenkner będzie nowym ministrem finansów

Premier Jerzy Buzek — niecały miesiąc przed wyborami — zdymisjonował dotychczasowego szefa resortu Jarosława Bauca. Prezydent Aleksander Kwaśniewski zaakceptował decyzję premiera. Były minister finansów tymczasem powiedział, że ma poczucie dobrze spełnionego obowiązku. Po decyzji premiera wiceminister finansów Rafał Zagórny i kilku innych wice ministrów w resorcie finansów podało się do dymisji.

Wicepremier Janusz Steinhoff zaznaczył, że nominacja Wasilewskiej-Trenkner jest dowodem na to, że pozycja ministra finansów w rządzie nie ulega osłabieniu.

Nowa minister ma tylko jedno zadanie: przygotować projekt budżetu i plan oszczędności, ale faktycznie jego kształt będzie zależał od większości parlamentarnej wyłonionej 23 września.

Mam nadzieję, że koledzy z rządu oraz ministrowie pomogą przy konstrukcji trudnego budżetu tak, aby budżet mógł być 30 września przekazany do parlamentu — powiedziała minister finansów. Zapowiedziała ona także, iż projekt budżetu zostanie przekazany do Sejmu w ustawowym terminie do 30 września.

Halina Wasilewska-Trenkner powołana została na stanowisko wiceministra w Ministerstwie Finansów 20 listopada 1995r. Przez cały czas pracy w MF odpowiedzialna była za przygotowanie kolejnych projektów budżetów. Ukończyła Wydział Ekonomii i Handlu Zagranicznego SGPiS (SGH). W 1964r. rozpoczęła pracę w Katedrze Statystyki i Demografii SGPiS (SGH), w której pracowała do 1974r. W 1973r. złożyła egzamin doktorski.

Komentarze

Premier uzasadnił decyzję o odwołaniu ministra zbyt późnym poinformowaniem rządu o stanie finansów publicznych. Rząd został poinformowany 8 sierpnia o stanie finansów państwa. Obraz był zaskakujący, eksperci wątpili w jego wiarygodność. Ostatecznie zespół ekspertów powołany przez wicepremiera Janusza Steinhoffa potwierdził tę nieprawidłowość — powiedział premier.

To decyzja niespodziewana, chyba nie najlepsza, choć w tej sprawie dobrych nie ma. Myślę, że minister Bauc poległ na polu bitwy za winy niepopelnione (...). Można się dziwić, że premier podjął taką decyzję na trzy tygodnie przed wyborami, kiedy to już nic nie zmienia, ale to suwerenna decyzja premiera, możemy to tylko obserwować jako kolejny krok do dezintegracji tego rządu, a to nikogo nie cieszy — powiedział przewodniczący klubu parlamentarnego Unii Wolności Jerzy Wierchowicz.

Marek Borowski z SLD, komentując decyzję premiera Jerzego Buzka o odwołaniu ministra finansów Jarosława Bauca, powiedział, że stało się to zbyt późno. Jego zdaniem, dymisja powinna nastąpić na początku roku. Według Borowskiego, Bauc wprowadził w błąd opinię publiczną już

na początku roku, przedstawiając nierealny budżet, który naciągał dochody, ukrywał wydatki, a trzy miesiące potem się zupełnie rozpadł. Zatem właśnie początek roku był najodpowiedniejszym momentem na dymisję. W tej chwili odwołanie Jarosława Bauca ma — zdaniem Borowskiego — charakter politycznych rozgrywek między premierem a częścią rządu a ministrem finansów.

Sojusz Lewicy Demokratycznej winą za katastrofalny stan bu-

dżetu państwa obarcza premiera Jerzego Buzka oraz byłego szefa Unii Wolności Leszka Balcerowicza.

Według polityków Sojuszu, odpowiedzialni za obecny stan budżetu są także parlamentarzyści AWS, Unii Wolności, Platformy Obywatelskiej oraz Prawa i Sprawiedliwości, którzy głosowali za kolejnymi ustawami budżetowymi, w tym — jak to określili — kompletnie nierealnym projektem budżetu na rok 2001.

UKRAINA

10 lat niepodległości

Dnia 24 sierpnia przemarszowali 6,5 tys. żołnierzy w Kijowie przyglądali się prezydenci Ukrainy, Polski, Rosji i Macedonii, a także ponad 100 tys. mieszkańców miasta. Defilada uczciła przyjęcie 10 lat temu przez parlament ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej Aktu Niepodległości.

W ówczesnym głosowaniu za przyjęciem Aktu opowiedziało się 346 deputowanych przy jednym głosie sprzeciwu. Ukraińska armia zademonstrowała podczas defilady najnowocześniejszy sprzęt bojowy. Przez główną ulicę stolicy przejechały m. in. ukraińskie czołgi T-84, wyrzutnie rakietowe „Smercz” i „Urahan”, nowoczesne systemy obrony przeciwlotniczej „Tunhuska”, transportery opancerzone i haubice. Jednak największe zainteresowanie wzbudził przelot maszyn bojowych. Zaprezentowano m. in. myśliwcę Su-25, Su-27, MiG-29, ciężkie bombowce naddźwiękowe Tu-22m3, różne konstrukcje ki-

jowskich zakładów lotniczych Antonowa, w tym największy na świecie samolot transportowy An-225 „Mrija” o udźwigu 250 ton.

„Pokoju” akcentem defilady była grupa dziewczynek w haftowanych sukienkach, które wypuściły w powietrze białe gołębie. Wszystkie dziewczynki to rówieśnice ukraińskiej niepodległości, gdyż urodziły się 24 sierpnia 1991 r.

Z okazji rocznicy w stolicy i wielu innych miastach Ukrainy odbyły się masowe imprezy: koncerty, regaty, zawody sportowe i fajerwerki. Wielkie świętowanie trwało aż do niedzieli.

Ukraińskie władze konsekwentnie milczały na temat kosztów przygotowań. Wiadomo jednak nieoficjalnie, że w Kijowie sama tylko budowa dworca kolejowego, kapitalny remont dwóch centralnych placów miasta i budowa ogromnego monumentu na cześć niepodległości kosztowała ponad 200 milionów dolarów.

KONTAKTY

Inna jakość

Prezydent Rosji Władimir Putin odwiedzi Polskę w połowie stycznia przyszłego roku — poinformowali Aleksander Kwaśniewski i Władimir Putin, którzy brali udział w obchodach 10-lecia odzyskania niepodległości przez Ukrainę.

„Jestem bardzo zadowolony z naszych konsultacji z prezydentem Polski. Prezydent Kwaśniewski przywiązuje dużą wagę do stosunków między Federacją Rosyjską a Polską. Bez przesady sędzę, że dzięki właśnie jego wysiłkom nasze stosunki wzajemne we wszystkich w zasadzie dziedzinach nabrały teraz innej jakości” — stwierdził po rozmowie z polskim prezydentem rosyjski przywódca. Na poparcie tej tezy Władimir Putin przytoczył wyniki wymiany handlowej między Polską a Rosją w ubiegłym roku. Jak mówił, była ona rekordowa w ciągu ostatniego dziesięciolecia — obroty osiągnęły 5,5 mld USD.

Władimir Putin poinformował także, że Aleksander Kwaśniewski „zgodził się przyjechać do Moskwy i wziąć udział w Dniach Nauki Polskiej w Rosji”.

Spotkanie w Kijowie Aleksandra Kwaśniewskiego z Władimirem Putinem było czwartym z kolei, odbywającym się przy okazji wizyt obu polityków w innych krajach. „Chcę wyrazić przekonanie, że oficjal-

Aleksander Kwaśniewski - prezydent RP i Władimir Putin - prezydent RF

na wizyta prezydenta Putina w Polsce to może być wielka szansa, żeby również rozpoczęły się dużo częstsze, dużo bardziej aktywne otwarte kontakty między obywatelami naszych państw” — podkreślił Aleksander Kwaśniewski.

Ostatnia oficjalna wizyta prezydenta Rosji w Polsce miała miejsce 8 lat temu.

GOSPODARKA

Tak się potoczyły losy, że na początku XXI wieku raptem 30 państw zaliczyć można do krajów wysoko rozwiniętych, choć i w nich wielkie są wciąż obszary niedostatku. Pozostałe około 200 państw i terytoriów nadal boryka się z syndromem niemożności wyrwania się z zacofania albo też udało się im osiągnąć tylko średni poziom rozwoju.

Spektrum jest szerokie. Jedni dysponują już dochodem rocznym przekraczającym 40 tysięcy dolarów na mieszkańca, inni zaś żyć muszą (jeśli przeżyć są w stanie) za dolarów 400. Polska — z PKB na mieszkańca niewiele przekraczającym 4 tysiące dolarów (licząc według kursu walutowego) — znajduje się w pewnym sensie „w poł drogi”; mamy dochód 10 ra-

zy większy od najbiedniejszych, ale zarazem i 10 razy mniejszy od najbogatszych.

Nieco bardziej korzystnie wygląda nasza sytuacja, jeśli brać pod uwagę PKB szacowany w oparciu o parytet siły nabywczej. Wskazuje on, ile w rzeczywistości wart jest nasz dochód. W tym ujęciu wynosi on obecnie około 8 tysięcy dolarów na mieszkańca. Innymi słowy, zważywszy na różnicę cen na rynkach, za nasz dochód uzyskiwany przeciętnie w złotych, możemy kupić taki sam koszyk dóbr i usług, za jaki Amerykanin płaci u siebie 8 tysięcy dolarów.

Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju szacuje, że dla 27 krajów Europy Środkowo-Wschodniej oraz republik poradzieckich — zarówno gospodarek Wspólnoty Niepodległych Państw, jak i krajów nadbałtyckich — średni ważony PKB w roku 2001 sięgnąć może ledwie około 74 procent pozio-

mu sprzed zapoczątkowania transformacji, czyli z roku 1989. Polska na tym tle prezentuje się najlepiej. Oczywiście, nie chodzi tu o osiągnięty poziom rozwoju, gdyż wyraźnie w regionie wyprzedzają nas niektóre inne kraje — zwłaszcza Czechy z PKB na mieszkańca (licząc według parytetu siły nabywczej) w wysokości 10.212 dolarów w roku 2001 czy też Słowenia z dochodem równym 15.538 dolarów — ale o dynamikę osiągniętą podczas minionych 12 lat transformacji. W Polsce wskaźnik PKB w porównaniu do roku 1989 sięga w 2001 roku 129 procent. Warto jednak zdawać sobie w pełni sprawę, że jest to wypadkowa zgoda odmiennych tendencji występujących w niedawnej przeszłości.

W jej ramach można wyraźnie rozróżnić trzy kolejne czteroletnie okresy: lata 1990-93, 1994-97 oraz 1998-2001. O ile pierwszy

okres często określam jako „szok bez terapii”, o tyle o ostatnim trzeba powiedzieć, że zaiste było to „schładzanie bez sensu”. Taką ostrą ocenę uzasadnia fakt, że w praktyce nie został zrealizowany żaden z deklarowanych celów, natomiast koszty gospodarcze i społeczne towarzyszące zaaplikowanej „terapii” były dużo większe niż zapowiadane i — dodajmy — niż nieuniknione.

W rezultacie wadliwej polityki ekonomicznej, zwłaszcza strukturalnej i finansowej, w sumie podczas ośmiu lat — 1990-93 oraz 1998-2001 — PKB zwiększył się w granicach błędu statystycznego, bo zaledwie o miernie 1 procent, natomiast w czterolecie 1994-97 aż o 28 procent! Innymi słowy, gdyby nie ten epizod, byłibyśmy dzisiaj — po 12 latach wielkich transformacyjnych zmagani — na poziomie sprzed ich rozpoczęcia. A przecież już mogło

być znacznie lepiej i więcej.

Cztery lata temu — tuż przed wyborami do parlamentu — pojawiały się płynące nawet z kręgów ówczesnej opozycji krytyczne głosy z supozycjami, że jakoby tempo wzrostu (6,9 procent w roku 1997!) było zbyt niskie z punktu widzenia aspiracji i możliwości Polski, stąd też trzeba je jeszcze bardziej przyspieszyć. Ówczesny przewodniczący Unii Wolności, a późniejszy wicepremier i minister finansów, postulował wręcz podwojenie dochodu narodowego w ciągu następnego 10-lecia, co wymagałoby kroczenia przez całą dekadę z średnim rocznym tempem wzrostu PKB w wysokości 7,2 procent. Aby tak właśnie było, wystarczyłoby tylko utrzymać tempo wzrostu z tamtego okresu...

Niestety, wskutek „schładzania” uległo ono wprawdzie ostremu wyhamowaniu, a później — na wiosnę i latem 2001 roku — drastycz-

nemu załamaniu. I tak oto — zamiast postulowanego w przeddzień powstania rządu AWS-UW wzrostu PKB w latach 1998-2001 o około 32 procent (o 7,2 średnio rocznie) — uzyskano wzrost w sumie tylko o 15,4 procent. Połowę tego, co zapowiadano... Jest to fakt zgoda kompromitujący zarówno dla realizowanej w tym czasie polityki gospodarczej, jak i dla teorii ekonomicznych, na których oparte były te nieudane scenariusze.

A czas biegnie, by nie rzec — ucieka. Przecież nasz PKB na mieszkańca (według parytetu siły nabywczej) mógłby już oscylować wokół 9.300, a nie 8 tysięcy dolarów. To tak, jakby każdy tracił miesięcznie realny dochód o równowartości rynkowej około 100 dolarów.

Grzegorz W. KOŁODKO
<http://kolodko.tiger.edu.pl>

Przygotował
Andrzej DUBIKOWSKI

Utracony dochód

Len pasierbem rolnictwa

Na polach Grodzieńszczyzny

Wbrew przyjętemu przez rząd białoruski programowi rozwoju uprawy lnu na lata 1998 — 2003, sytuacja w tej dziedzinie rolnictwa nie jest najlepsza.

Obecnie w obwodzie grodzieńskim lniem włóknistym zasiano 11162 hektary. Dzięki wysiłkom rolników osiągnięto niezłą urodzajność. Gorzej było zaś z jego zbieraniem. Hodowcy lnu potrzebowali ponad miesiąc, żeby wyrwać go na całej powierzchni. Ręcznie tego zrobić by się nie dało, zaś kombajnów było zdecydowanie za mało.

Pomoga mieszkańcy

Teraz bólem głowy kierowników gospodarstw rolnych i zakładów obróbki lnu są zbiory wyroszonego lnu.

Wiczesława Korowajko, przewodniczącego kolchozu im. Czkałowa, spotkałem na lniącym polu, gdzie on badał jak się odleżała słoma.

- Zastanawiamy się nad tym, by zmobilizować ludzi do zbierania wyroszonego lnu — wytłumaczył kierownik kolchozu. — Trzeba jednak dać mu jeszcze się odleżeć w ciągu kilku dni.

Kolchoz Czkałowa jest jednym z ośmiu gospodarstw, które zajmują się uprawą lnu włóknistego. W roku bieżącym zasiano nim tutaj 200 hektarów uprawnej ziemi.

- Grzechem byłoby nie skorzystać z sąsiedztwa lnianych zakładów — opowiada przewodniczący Wiczesław Korowajko. — Uprawa lnu jest dochodowa, a zakłady bardzo nam pomagają i to już nie pierwszy rok.

- W ubiegłym roku — opowiada dyrektor spółki „Lidalen” Iwan Łajkiewicz — pod uprawę lnu włóknistego oddano powierzchnię 1095 hektarów. Ale tamten rok okazał się nie zbyt udany. Zebraliśmy zaledwie 2,6 kwintala nasienia z hektara oraz 5,3 kwintala włókna. Plan zaopatrzenia w ten ostatni został więc wykonany.

KOŚCIOŁ KATOLICKI

Wizyty papieża nie będzie

Wizyta głowy Kościoła rzymsko-katolickiego papieża Jana Pawła II na Białoruś w najbliższym czasie nie jest planowana.

Poinformował o tym nuncjusz apostolski na Białorusi Dominik Gruszowski, który kończy misję dyplomatyczną na Białorusi. Według kardynała Kazimierza Świątka, papież może odwiedzić Białoruś tylko wówczas, „gdy zostanie zaproszony przez głowę państwa”. Być może uda się takie zaproszenie zorganizować nowemu nuncjuszowi apostolskiemu na Białorusi, na którego został mianowany 20 lipca br. Iwan Jurkovic. Jego przybycie na Białoruś jest oczekiwane po 6 października, kiedy w jednym z kościołów Lublany (Słowenia) odbędzie się święcenia biskupie nowego Ambasadora Watykanu.

BielaPAN

Ceny paliw 30 sierpnia 2001

A-76	AI-92	AI-95	Olej napędowy
485 0,33*	600 0,41*	685 0,47*	420 0,29*
Stacje koncernu Bielnieftiechim			
485	600	685	420
Stacje kampanii LUKOIL			
485	600	685	420

* cena jest podana w USD, * tr.sp. - transport specjalny

Kurs walut Banku Narodowego z dnia 30.08.2001r.

USD	DEM	RUR	PLN	EURO
1445,00	673,80	49,22	342,38	1425,22

Informacji udzieliła służba SPAS001 tel. 001

CHACOO1

ny na 84 proc. Tym niemniej lniane zakłady zabezpieczyły w roku bieżącym gospodarstwa środkami ochrony chemicznej na sumę 15,6 milionów rubli. Poza tym wydano 2,6 milionów rubli na zakup części zamiennych do kombajnów.

W tym roku powierzchnia zasiewów lnu została nieco zwiększona i wyniosła 1380 hektarów. Oczekuje się, iż urodzajność wyniesie 3,5 kwintala nasienia z hektara oraz 7,5 kwintala lniatego włókna.

Gdy rozpoczęło się wyrywanie lnu, do gospodarstw z pomocą pospieszyła brygada z lnianych zakładów, składająca się z czterech traktorów oraz czterech kombajnów. W momencie, gdy korespondent Głosu odwiedził lniane zakłady, każda z par kombajn-traktor zaliczyła po 90 hektarów wyrwanego lnu. Mechanizatorzy pracowali przez cały dzień świetlny, koczując od jednego gospodarstwa do drugiego. Jeśli w roku ubiegłym brygada zebrała len z 260 hektarów, to w roku bieżącym liczba ta wyniesie nie mniej niż 400 hektarów.

Dobry urodzaj spowodował, że przewodniczący kolchozu im. Czkałowa, tak samo jak inni kierownicy gospodarstw, zwrócili się po pomoc nie tylko do mieszkańców przylegających wsi, ale też do mieszkańców Lidy. Pośpiech tłumaczy się tym, że z zebraniem wyroszonego lnu trzeba zdążyć jeszcze przed rozpoczęciem zbioru ziemniaków. Umotywować dobrą pracę „najemników” mają stosunkowo wysokie stawki płac. W kolchozie im. Gagarina, na przykład, za każdą zebraną tonę płaci się, w zależności od jakości, od 25 do 37,5 tysięcy rubli.

Dobry urodzaj spowodował, że przewodniczący kolchozu im. Czkałowa, tak samo jak inni kierownicy gospodarstw, zwrócili się po pomoc nie tylko do mieszkańców przylegających wsi, ale też do mieszkańców Lidy. Pośpiech tłumaczy się tym, że z zebraniem wyroszonego lnu trzeba zdążyć jeszcze przed rozpoczęciem zbioru ziemniaków. Umotywować dobrą pracę „najemników” mają stosunkowo wysokie stawki płac. W kolchozie im. Gagarina, na przykład, za każdą zebraną tonę płaci się, w zależności od jakości, od 25 do 37,5 tysięcy rubli.

Dobry urodzaj spowodował, że przewodniczący kolchozu im. Czkałowa, tak samo jak inni kierownicy gospodarstw, zwrócili się po pomoc nie tylko do mieszkańców przylegających wsi, ale też do mieszkańców Lidy. Pośpiech tłumaczy się tym, że z zebraniem wyroszonego lnu trzeba zdążyć jeszcze przed rozpoczęciem zbioru ziemniaków. Umotywować dobrą pracę „najemników” mają stosunkowo wysokie stawki płac. W kolchozie im. Gagarina, na przykład, za każdą zebraną tonę płaci się, w zależności od jakości, od 25 do 37,5 tysięcy rubli.

Dobry urodzaj spowodował, że przewodniczący kolchozu im. Czkałowa, tak samo jak inni kierownicy gospodarstw, zwrócili się po pomoc nie tylko do mieszkańców przylegających wsi, ale też do mieszkańców Lidy. Pośpiech tłumaczy się tym, że z zebraniem wyroszonego lnu trzeba zdążyć jeszcze przed rozpoczęciem zbioru ziemniaków. Umotywować dobrą pracę „najemników” mają stosunkowo wysokie stawki płac. W kolchozie im. Gagarina, na przykład, za każdą zebraną tonę płaci się, w zależności od jakości, od 25 do 37,5 tysięcy rubli.

Przyjmujemy każdą ilość

Jak twierdzi wicedyrektor lnianych zakładów Franc Jenza, przedsiębiorstwo jest przygotowane do magazynowania lnu w każdych ilościach. Poza tym uruchomiono już linię produkcyjną.

Surowca jest na razie nie dużo, pracuje więc tylko jedna zmiana. Reszta zespołu znajduje się w polu i jest zajęta zbieraniem wyroszonego lnu.

Później — tłumaczy Franc Jenza — paca zostanie zorganizowana i na dwie, i na trzy zmiany. W tym roku przedsiębiorstwo „Lidalen” ma wyprodukować 610 ton lniatego włókna. Tutaj są przekonani, jednak, że uda się wyprodukować więcej.

Podczas spotkań z kierownikami gospodarstw oraz specjalistami od uprawy i przeróbki lnu można było usłyszeć, iż głównym problemem tej dziedziny gospodarki rolnej jest brak wy-

godnej wydajnej techniki, szczególnie do wyrywania i zbierania wyroszonego lnu.

Deficytowa produkcja

Niekiedy przedsiębiorcy także nieadekwatny bilans cenowy między skupem lnu a realizacją włókna. Żeby opłacić zakup surowca w roku ubiegłym, „Lidalen” zaciągnął kredyty bankowe. Za tonę płacono bowiem 2 800 tys. rubli. Natomiast gotowe włókno sprzedawano do Orszy o wiele taniej od ceny skupu surowca. Na każdej tonie produkcji lidzianie tracili około 600 tysięcy rubli. Stało się pytanie pokrycia kredytów, ale środ-

ków nie ma. „Jak żyć dalej?” — sprawiedliwie pytają na „Lidalenie”.

W warunkach, gdy niezbędna dla gospodarki kraju produkcja jest stratna — dopłacać do niej powinno państwo. Tymczasem, poza niespłaconymi kredytami bankowymi, „Lidalen” jest zadłużony za nośniki energii. Jeżeli przedtem dany problem był rozwiązywany poprzez wymianę barterową, to obecnie możliwość takiej płatności jest ograniczona przez rozporządzenie Rady Ministrów. Dziś w magazynach przedsiębiorstwa zbierało się kilkadziesiąt ton krótkiego włókna, na które nie ma popytu.

Ryszard KARACZUN

CWICZENIA WOJSKOWE

Śmierć na poligonie

Dwa żołnierzy zginęło pierwszego dnia zakrojonych na szeroką skalę manewrów białoruskiej armii Niemen-2001.

Starszy lejtnant KGB i szeregowy-łącznościowiec zginęli w nocy z 26 na 27 sierpnia w wypadku samochodowym. Ich moskiewski spadek z mostu do rzeki. Trzeci pasażer (major) oraz prowadzący auto żołnierz trafili na reanimację.

Trwające od 26 sierpnia do 3 września ćwiczenia to największe manewry wojskowe w 10-letniej historii białoruskiej niepodległości. Bierze w nich udział 60 czołgów, 180 transporterów opancerzonych, 60 dział artyleryjskich oraz 48 bojowych śmigłowców i samolotów.

Ok. 10 tys. żołnierzy różnych formacji (od wojsk wewnętrznych do służby ochrony kolei) uczestniczy w symulowanym międzynarodowym konflikcie

KONTROWERSJE

Domasz w szpitalu

Siemion Domasz — były kandydat na prezydenta Białorusi, a obecnie zaufana osoba wspólnego kandydata od szerokiej koalicji demokratycznej Władimira Gonczarika - 27 sierpnia trafił do szpitala w Mińsku z chorobliwym podwyższeniem ciśnienia tętniczego krwi.

Zgodnie z decyzją lekarzy, Domasz będzie musiał spędzić w szpitalu co najmniej pięć dni. Jego krewni jednak oraz przedstawiciele sztabu wyborczego wspólnego kandydata chcą, by Domasz wrócił do Grodna.

Jak twierdzą pomocnicy Domasza, polityk

poczuł się źle od razu po nagraniu jego występu w studio Białoruskiej Telewizji 20 sierpnia. Wówczas Domasz napił się z kubka, stojącego przed nim na stole, czego świadkami stali się miliony widzów w całej Białorusi, a w kilka godzin później, jak twierdził, „poczuł obecność czegoś postronnego w organizmie”.

Według sekretarza Domasza, Andrzeja Kusielczuka, w sztabie wyborczym odebrano kilka telefonów od anonimowych abonentów z ostrzeżeniami, że służby specjalne prowadzą operację, która ma na celu likwidację znanych polityków opozycyjnych.

BielaPAN

http://glos-znad-niemna.virtualave.net

KONTAKTY

Białoruś na forum „Polska — Wschód”

Delegacja białoruskich przedsiębiorców weźmie udział w XI Forum Ekonomicznym „Polska — Wschód”, które odbędzie się w dniach 6 — 8 września w polskiej miejscowości Krynica-Górska. Poinformował o tym podczas konferencji prasowej prezes mińskiego Związku Przedsiębiorców i Pracodawców Władimir Kariagin.

Planuje się, iż w forum będzie uczestniczyło 800 gości z 19 krajów Europy. Tematami obrad będą perspektywy integracji europejskiej, rozwój nowych gałęzi gospodarki i Internetu, rola banków w polityce i gospodarce państw, pytania globalizacji gospodarki, funkcjonowanie rynków kapitałowych, grup finansowych oraz funduszy inwestycyjnych. Program przewiduje spotkania, podczas których przemysłowcy i przedsiębiorcy będą mogli omówić możliwości nawiązania konkretnej współpracy gospodarczej.

W skład delegacji białoruskiej weszło 30 przedstawicieli kół biznesowych republiki, którzy reprezentują między innymi miński dom towarowy „GUM”, firmy „Mindawg”, „BielRadioPage”, „Bielmedinfarm”, „Bielorgkonsalt” oraz kierownicy przedsię-

biorstw partnerskich tychże firm z Borysowa, Brześcia, Witebska i Mohylewa.

W pracy forum oraz w zorganizowanych w ramach imprezy szkoleniach dotyczących rozwoju biznesu elektronicznego i Internetu udział wezmą firmy „BielHard-Grup”, „Altoan”, „Biołajt-Servis”. Członkowie białoruskiej delegacji liczą na poparcie swoich projektów w zakresie kooperacji produkcyjnej oraz współpracy inwestycyjnej. Związek przedsiębiorców obwodu brzeskiego, na przykład, liczy na znalezienie partnerów do utworzenia w Brześciu biznes-centrum, przedsiębiorstwo „Bielpromautomatyka” (Witebsk) planuje przy pomocy partnerów zagranicznych zwiększyć produkcję naczyń jednorazowych, firma „Bielinterpajp” (Mohylew) chce poszerzyć zbyt wyrobów budowlanych, które produkuje, na kraje WNP oraz Europę Wschodnią, przedsiębiorstwo „Agropromtechservis” (Brześć) ma zamiar zaproponować potencjalnym klientom usługę naprawiania pomp hydraulicznych oraz hydraulicznych silników.

Przedsiębiorstwa, które nie weszły w skład delegacji, będą mogły zamieścić swoje materiały w wydawnictwach informacyjnych, które zostaną zaprezentowane przez związek przedsiębiorców na forum „Polska — Wschód”.

BielaPAN

Ziemia piękna jak baśń

Kanał Augustowski ma służyć kulturze trzech narodów

ciąg dalszy ze str. 1

Tegoroczna impreza nad kanałem została objęta patronatem Konsulatu Generalnego RP w Grodnie, Związku Polaków na Białorusi, Rejonowego Oddziału ZPB w Grodnie oraz firmy „San-technik”. Święto o szczególnym charakterze zostało poświęcone pamięci inicjatora tych uroczystości Franciszka Witowicza.

Jak na prawdziwą uroczystość przystało, impreza zgromadziła licznych gości z Białorusi, Litwy i Polski oraz mieszkańców z pobliskich wsi i okolic.

Uroczystość nad Kanałem Augustowskim swą obecnością zaszczylili m. in.: delegacja Konsulatu Generalnego RP w Grodnie na czele z Konsulem Generalnym RP Sylwestrem Szostakiem, starosta powiatu sokólskiego Franciszek Budrowski, wójt gminy Kuźnica Białostocka Henryk Lenkiewicz, delegacja Elektrowni Pą-

nów-Adamów - Konin na czele z Henrykiem Zinkowskim i Władysławem Ciesielskim, prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Oddział w Siedlcach Jacek Grabiński, delegacja ZPB na czele z prezesem ZPB Tadeuszem Kruczkowskim, delegacja Polskiej Macierzy Szkolnej w Grodnie na czele z prezesem Stanisławem Sienkiewiczem, zastępca przewodniczącego Rejonowego Komitetu Wykonawczego Lidia Pokubiato, przewodniczący kołchozu „Niwa” Henryk Olszewski, przewodniczący kołchozu „Pogranicznik” Grigorij Kijko, dyrektor sanatorium „Porzecze” Michał Kołodko.

Obchody rozpoczęto modlitwą księdza dziekana Witolda Łozowieckiego, który podkreślił: „Kultura, opierając się na wierze, budzi zawsze porozumienie i wzbogacenie samych siebie. Ktoś powiedział, że człowiek dla człowieka jest lekarstwem, dzisiaj potrze-

Zespół „Matczyna Piosenka” z Taniewicz pod kierownictwem Teresy Adamowicz

Głosowi

Henryk ZINKOWSKI - przewodniczący Międzyzakładowej Komisji Koordynacyjnej NSZZ Solidarność Zespół Elektrowni Pątnów — Adamów — Konin S. A.:

- Jesteśmy związani ze Związkiem Polaków na Białorusi od sześciu lat. Przyjeżdżamy tu nie tylko z pomocą materialną, ale przede wszystkim przywozimy Wam radość, miłość i nadzieję na pełną demokrację. Myślę, że te kontakty będą coraz szersze. Jesteśmy jakby tą małą cegiełką pomocy Polakom na Wschodzie.

Władysław CIESIELSKI - wiceprzewodniczący Międzyzakładowej Komisji Koordynacyjnej NSZZ Solidarność Zespół Elektrowni Pątnów — Adamów — Konin S. A.:

- Ufundowaliśmy w tej chwili dla świętej pamięci Franciszka Witowicza nagrobek. Następnie w Kopciówce przekazemy pewne środki pieniężne. Przyjeżdżamy zawsze z darami do Grodna, Werenowa, Radunia, Kopciówki i Porzecza. Nasza delegacja jest tu po raz pierwszy, chociaż Franciszek Witowicz zawsze wspominał o Kanale Augustowskim i zapraszał. Chciałbym, żeby ta wspaniała tradycja Franciszka Witowicza pozostała, ponieważ jest to jednoczenie kultur trzech narodów.

Henryk LENKIEWICZ - wójt gminy Kuźnica Białostocka:

- Wspaniała uroczystość. Uważam, że nasze narody powinny ze sobą współpracować jak kulturowo, tak i gospodarczo. Chciałbym, żeby takie imprezy powielały się i szerzyły się.

Franciszek BUDROWSKI - starosta powiatu sokólskiego:

- Jest to piękna impreza i jest wspaniale, że spotykają się tu, nad kanałem, Polacy, Litwini i Białorusini. Ale żadna ze stron nie ma pieniędzy, aby marzenie o uruchomieniu kanału spełniło się. W tym roku, w Gorczycy, już wyremontowaliśmy jeden most nad służem, lecz kosztowało to wiele pieniędzy. Cieszy mnie ten fakt, iż możemy wszyscy tu się spotkać. Chciałbym, żeby każda gmina w Polsce miała swoją gminę na Białorusi, z którą by współpracowała.

Jacek GRABIŃSKI - prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Oddział w Siedlcach:

- Jestem zauroczony tą wspaniałą imprezą oraz możliwością spotkania i nawiązywania kontaktów. Cieszę się, że już widać integrację krajów wspólnoty wschodniej — Litwy, Białorusi i Polski.

Rozmawiała Iness TODRYK
Fot. autora

bujemy tego lekarstwa, zrozumienia, wysłuchania, pojednania. W jedności jest siła i Chrystus chce, byśmy nawzajem wzbogacali się”.

Zgromadzonych powitał Konsul Generalny RP w Grodnie Sylwester Szostak, który powiedział: „Dobrze się dzieje, że idea Franciszka Witowicza jest kontynuowana i będzie miała swój dalszy ciąg, ponieważ młodzież, która w tym uczestniczy, będzie pamiętała, że coroczne spotkania tu, nad Kanałem Augustowskim, mają swoje wielkie znaczenie, jak kulturalne, tak i polityczne — zbliżają nasze trzy narody, które żyją na tych ziemiach w zgodzie i pokoju”.

W ramach uroczystości zgromadzeni mogli obejrzeć film biograficzny o Franciszku Witowiczu oraz podziwiać występy zespołów: „Głos znad Niemna”, „Raduńskie Gwiazdki” i „Przyjaciółka” z Ra-

dunia, „Kopciuszek” z Kopciówki, „Matczyna Piosenka” z Taniewicz, „Solczanie” z Litwy, chór parafialny przy kościele w Sopoćkiniach „Laudate Domine” oraz taneczny zespół z Jezior i zespoły dziecięce z Sopoćkin.

Ciekawy referat o Kanale Augustowskim wygłosił wiceprezes ZPB Wiesław Kiewlak.

Uczestnicy mieli możliwość obejrzeć wystawę oraz kupić wyroby rzemiosłnictwa kultury trzech narodów.

Malowniczy i zarazem magiczny pejzaż, a zwłaszcza ładna i piękna pogoda podniosła uroczystość atmosfery i na pewno pozostawi swoisty urok do następnego roku.

Za zorganizowanie imprezy oraz za tak bogaty program słowa podziękowania należą się prezes Grodzieńskiego Rejonowego Oddziału SZ ZPB Krystynie Witowicz.

Iness TODRYK

Szanowni goście i uczestnicy uroczystości nad Kanałem Augustowskim

Jedna rodzina

Grupa pińskich dzieci, pochodzących z polskich rodzin, miała okazję wyjechać na kolonie do Częstochowy. Wyjazd był umożliwiony dzięki staraniom Krystyny Kalinowskiej, prezes Oddziału ZPB w Pińsku. Wysyłając dzieci za granicę, rodzice się nie martwili, ponieważ byli pewni, że z Krystyną Kalinowską ich pobyt będzie udany, a powrót szczęśliwy.

Tegorocznymi kierowniczkami grupy były Irena Borel i Jadwiga Narkiewicz, które wypełniały wolny czas dzieci różnego rodzaju imprezami. Jedną z uczestniczek wyjazdu podzieliła się swymi wrażeniami:

- Nawet podczas deszczu nie nudziłyśmy się — mówi — po prostu nie zwracaliśmy na to uwagi. Byliśmy wszyscy jedną dużą rodziną. Zawsze było coś ciekawego do roboty. Jeździliśmy do Pszczyny, gdzie się zachował stary zamek. Braliśmy udział w zawodach sportowych, wieczorem bawiliśmy się na dyskotekę albo urządzaliśmy ognisko.

Zaprzyjaźniliśmy się z dziećmi z Niemiec i Polski. Uczestniczyliśmy we mszy świętej, podczas której mogliśmy słuchać śpiewów i kazania.

Dwa tygodnie szybko minęły. Nie chciało się wyjeżdżać. Na długo w pamięci zostaną kolonie pod nazwą „Pajak”.

Jesteśmy wdzięczni organizatorom obozu Krystynie Kalinowskiej i polskim sponsorom za umożliwienie wypoczynku naszym dzieciom.

S. POBIEDZIŃSKA

FOTO W Głosie

Na początku lipca br. grupa dzieci z rejonu grodzieńskiego przebywała na letnim wypoczynku w Ośrodku Wypoczynkowym w „Siedrankach” koło Olecka, zorganizowanego przez Fundację na Rzecz Pomocy Dzieciom z Grodzieńszczyzny na czele z Piotrem Jankowskim i Rafałem Cierniakiem z Białegostoku.

Kierownikowi chóru „Głos znad Niemna” Wiktorowi ADAMOWICZOWI w 75. rocznicę urodzin

1. Gdzieś koło Naroczy, tam gdzie Kobylniki, we wsi, która Czechy jest zwana, urodził się chłopak w rodzinie najprostszej i Wiktor na chrzcie imię dano.
2. Rósł, biegł z sińcami, uczęszczał do szkoły, rodzicom pomagał powoli, a lata płynęły jak woda w strumyku, nie myślał nikt o trudnej doli.
3. Tu nagle zmarł ojciec, co służył przykładem, a byli rodziną bezpieczną, co uczył swych dzieci muzyki i śpiewu, już odszedł na zawsze, na wiecznie.
4. Syn został bez ojca, rodzina bez środków i Wiktor pomaga jak może, tu nagle czas trudnej wojennej nawały, więc płynie już łez ludzkich morze.
5. Znowu nowy cios gromu uderza w rodzinę, Wiktor i siostrę więziono, wywożą do Niemiec wśród tych młodocianych do robót w ten czas przymusowych.
6. Tam, w mieście Hamburgu zginęła mu siostra, więc sam musi los swój rozstrzygnąć, już wolność wróciła, skończyła się wojna, pouraca on w strony rodzinne.
7. Utalentowany, więc uczy się dalej, prowadzi zespoły muzyczne i z muzyką, śpiewem związany na zawsze ni dnia bez muzyki praktycznie.
8. Dziś, jako kierownik dla „Głosu znad Niemna”, dla chóru co wielce jest znany, on pisze muzykę na wiersze poetów, jest wszędzie kochany, lubiany.
9. Siedemdziesiąt pięć lat pan Wiktor obchodzi, przepiękne te swe urodziny, składamy życzenia w ten dzień najpiękniejszy, by wśród nas był dom Twój rodzinny.
10. Niech Bóg błogosławi Ci w trudach codziennych, Maryja swym płaszczem otula, a Anioł Stróż strzeże, prowadzi przez życie, Sam Chrystus do serca przytula.
11. I żyj nam do stu lat, jak Bóg Ci pozwoli, w miłości, w szczęściu, w pokoju, niech Patron Twój święty uprasza Ci zdrowie wśród wichrów, upału i znoju.

Życzliwa Helena TROCKA
członkini chóru „Głos znad Niemna”

Szczera gościnność

Grupa dzieci z Grodna i Putryszek na zaproszenie Towarzystwa „Przyjaciół Grodna i Wilna” Oddział we Wrocławiu po raz drugi wyjechała na wakacyjny wypoczynek do Oborników Śląskich.

Byliśmy tam przez dwa tygodnie, mieszkaliśmy w rodzinach polskich, które przyjęły nas ze szczera gościnnością i otwartością serc. Pogoda sprzyjała, wypoczynku i atrakcji nam nie zabrakło. Zwiedziliśmy sanktuarium Św. Jadwigi w Trzebnicy, Wyższe Seminarium Duchowne Salwatorianów w Bagnie, ratusz w Prusicach, Panoramę Racławicką, Muzeum Etnograficzne we Wrocławiu oraz dużo pięknych i atrakcyjnych miejsc na Dolnym Śląsku. Dnia 4 sierpnia nasze niezapomniane wakacje dobiegły końca. Wyjeżdżając z Polski, zostawiliśmy tam jezioro łez. Za krótki czas, który spędziliśmy w Obornikach Śląskich, po-

kochaliśmy to miasto, mieszkających tam ludzi i piękną przyrodę. Znaleźliśmy dużo przyjaciół, z którymi na pewno będziemy korespondować. Przywieźliśmy z letnich wakacji miłe wrażenia. Nigdy nie zapomnimy tych wakacji.

Składamy serdeczne podziękowania Zarządowi

Głównemu i jego członkom oraz prezesowi Jerzemu Putowskiemu za zorganizowanie wyjazdu na wakacje. Dziękujemy również Ryszardowi i Bronisławie Chwalińskim za uśmiech, pomyślną, rozrywkę i pogodę ducha oraz za opiekę i troskę.

Renata DZIEMIAŃCZUK
Fot. autora

Nie ma niżu

Ostatni rzut oka przed nowym rokiem szkolnym

Według wstępnych danych, do polskich klas szkół Wilna i Wileńszczyzny przyjdzie w tym roku szkolnym mniej więcej tylu uczniów, ile było w roku poprzednim. Czyli, jak powiedział prezes Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna” Józef Kwiatkowski, zapowiadający się w republice niż demograficzny polskich szkół prawie nie dotyczy.

Otrzymane ze Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” tornistry i cały ekwipunek dla pierwszaków zostały przekazane administracji szkół polskich. Do pierwszych klas przybędzie 1500 uczniów i tyleż było „wyprawkę”.

Dwie pierwsze jaskółki

Już wiadomo, że na dzień 1 września do szkół trafią nowe podręczniki z historii — dla klasy VII i dla klasy VIII. Tłumaczone z litewskiego, a wydane przez litewskie wydawnictwo „Kronta” na koszt również „Wspólnoty Polskiej”. Do nowego roku kalendarzowego ma być również wydany

podręcznik z historii — dla klasy X.

Zawdzięczając Stowarzyszeniu „Wspólnota Polska” do użytku zostanie oddany nowy gmach szkoły podstawowej w Grygajciach, a kowalczucka oraz zujuńska szkoły średnie w rejonie wileńskim otrzymają do budowy.

Jak powiedział kierownik wydziału oświaty rejonu wileńskiego Jarosław Narkiewicz, w zasadzie wszystkie szkoły gotowe są do rozpoczęcia roku szkolnego. Jedyne trwają większe prace w niemieckich i rudińskich szkołach. Na cele renowacyjne otrzymały one środki z funduszu Banku Światowego.

Według wstępnych danych, liczba dzieci w klasach polskich w rejonie nie zmniejsza się, zanotowano nawet niewielki przyrost. Nie uległa zmianie również sieć szkół w rejonie wileńskim.

Kierownik wydziału oświaty rejonu sołecznickiego Antoni Jankowski powiedział, że szkoły rejonu od dziś mogą rozpocząć rok szkolny. „Wspólnota Polska” wydzieliła na remonty szkół tego rejonu ponad 600 tys. litów (150 tys. USD).

W szkole - przedszkolu aż do 11 lat

Nowością w dziedzinie nauczania w języku polskim na Litwie jest utworzenie w tym roku szkolnym w przedszkolu „Wilnia” klas początkowych. Jak powiedziała dyrektorka szkoły-przedszkola Zofia Matarewicz, w tym roku utworzono cztery klasy — dwie pierwsze, 24 - osobowe, i dwie drugie, 21 - osobowe, czyli chcą uczenia się w takich dogodnych warunkach zgłosiło 100 rodzin pierwszaków i uczniów klas drugich. Jest to wygodne chociażby z tego powodu, że dzieci w tej placówce edukacyjnej wychowywane są od 3 do 11 lat.

Dyrektor ubolewa, że nie mogła zadośćuczynić prośbom wszystkich chętnych rodziców.

Krystyna ADAMOWICZ
Kurier Wileński

Czcigodny Księżę Jerzy WIERZCHOWSKI, pamiętamy ten dzień, kiedy spotkał się w naszej czekającej na pracowite i utalentowane ręce niedobudowanej świątyni. Mała grupa ludzi i młody ksiądz. Zastanawialiśmy się, co to będzie.

Ale nie było czasu na długie rozważania. Od razu zabraliśmy się do pracy. Ty, drogi Ojciec, stałeś się nie tylko organizatorem, byłeś stolarzem, elektrykiem, ślusarzem, inżynierem. Tak piękna świątynia wznosi się w Jeziorach dzięki Tobie, Drogi Księżu. Będzie przypominać nam o Tobie.

Ale Ksiądz budował nie tylko kościół, budował nowych ludzi, zmieniał nasze poglądy, pomógł uwierzyć w swoją godność, być dumnym z powodu przynależności do wiary katolickiej.

Dziękujemy Księdzu za nasze dzieci, których nauczył się modlić, pomógł poznać polską kulturę, polskie tradycje.

Z całego serca dziękujemy za życzliwość, dobre serce, dobre słowa, którymi wspierałeś nas w pracy i życiu.

Niech Pan Bóg wynagrodzi Cię za wszystko, obdarzy dobrym zdrowiem, wszelkimi łaskami. Niech na drodze życia spotykają się tylko dobrzy ludzie.

Będziemy pamiętać o Księdzu w modlitwie.

Członkowie Oddziału SZ ZPB w Jeziorach oraz wierni parafianie parafii Chrystusa Króla

Oddział SZ ZPB w Porzeczu ubolewa z powodu śmierci

śp. Leona SWIOKŁY

i składa wyrazy współczucia rodzinie i bliskim Zmarłego

Poniedziałek

3 września

BT

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
09.00 Новости.
09.10 Резонанс.
10.00 "Морская полиция". Сериал (Австралия).
10.45 Телебарометр. Прогноз погоды.
11.10 "Человек моря". Сериал (Аргентина).
12.00 Новости.
12.15 Время местное. Репортажи из

провинции.
12.40 Волшебная шкатулка "Союзмультфильма". "Сказка сказывается", "Ореховый прутик".
13.20 Г.Польских в романтической мелодраме "Дикая собака динго" ("Ленфильм").
15.00 Новости.
15.20 "Авария - дочь мента". Худ. фильм ("Мосфильм").
17.00 "Морская полиция". Сериал (Австралия).
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.30 "Тайные дружины политики". Авторская программа Юрия Азаренка.
18.50 Т.Далтон и З.Кларк в сериале "Джен Эйр" по роману Ш.Бронте (Великобритания). 1-я и 2-я серии.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
22.00 "Человек моря". Сериал (Аргентина).
22.45 Стадион.
23.10 Планета "АРТ".
23.40 Новости.

OPT

08.00, 11.00, 17.00, 22.30 Новости.
08.15, 17.50 "Земля любви". Телесериал.
09.15 "Поле чудес".
10.15 "Смехопанорама".
10.50 "Библиомания".
14.45 Детектив "Частное лицо".
16.00 "Большая стирка".
17.20 "С легким паром!".
18.55 "Жди меня".
20.00 "Время".
20.40 "Закон джунглей". Телесериал.
21.35 "Секретные материалы". Телесериал.
22.55 "На футболе".
23.35 "Полная безопасность". Телесериал.

RTP

07.00, 08.00 Вести.
07.50 Семейные новости.
07.15 "Экспертиза РТР".
07.30 "Москва - Минск".
07.45 "Православный календарь".

08.15 "Два рояля".
09.00 Моя семья.
10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
10.30 "Санта-Барбара". Сериал.
16.30 Детектив "Визит к Минотавру". 1-я серия.
18.00 "Два рояля".
19.30, 22.30 Вести - Москва.
19.50 Детектив "Тайна виллы".
21.45 "Подобности". Спецвыпуск. Интервью С.Пашкова со Святейшим Патриархом Московским и Всея Руси Алексием II.
22.40 "Спорт за неделю".
23.40 Фильм "Берег правый, берег левый".
01.40 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

07.00, 11.30 Программа передач.
07.05, 13.30, 17.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.
07.20 "Внимание, черепаха!". Худ. фильм.
08.45 Мультфильм.
09.05 "Времена года". Э.Греч и оркестр "Московия".
09.30 Сферы.

10.10 "Красный фазан на белом снегу". Док.фильм.
10.35, 16.35 "Блистательные Азераки". Телесериал.
11.40 "Юность Петра". Худ.фильм. 1-я серия.
13.00 А.Володин. "На земле подержите меня". Читает Э.Виторган.
14.00 Все суры Корана.
14.20 М.Глинка. "Арагонская хота".
14.30 "Осенние портреты". Май Митурич.
15.00 Новости.
15.10 "Морской лев Солти". Сериал.
15.35 "Чиполлино". Мультфильм.
16.10 Превращение.
17.40 "Выбранные места из..." Григорий Бакланов.
17.55 Л.Бетховен. Симфония 3 "Героическая".
18.50 "Остановка на местности". С.Довлатов.
19.45 Спокойной ночи, малыши.
20.00 К 60-летию С.Довлатова. "Заповедник". Спектакль.
22.05 "Фильм, фильм, фильм..." Мультфильм.

НТВ

05.00, 06.00, 07.00 "Сегодня утром".
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.25, 07.20, 15.35, 18.35, 23.30 Криминал.
05.30, 06.35, 07.25 Впрод.
05.40, 06.45, 07.40 Карданный вал.
05.45 Мультфильм.
07.50 "Растительная жизнь".
08.25 Служба спасения.
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
09.30 Фильм "Первоклассница".
11.30 Сериал "Мушкетеры 20 лет спустя".
13.30 Старый телевизор.
14.40 Куклы.
15.50 Сериал "Ее звали Никита".
16.55 Сериал "Рожденный вором".
19.05 "Российская империя". Фильм Л.Парфенова.
20.15 "Криминальная Россия".
21.50 Детектив "Клан".
23.50 Сериал "Солдаты удачи".

Втorek

4 września

BT

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
09.00 Новости.
09.15 "Морская полиция". Сериал (Австралия).
10.00 Арсенал. Программа об армии.
10.25 Стадион.
10.55 Э.Делон в приключенческом фильме "Бухта французского пирата" (Великобритания). 1-я серия.
12.00 Новости.
12.15 Добрый день, Беларусь!

13.00 Л.Гурченко, А.Михайлов в комедии "Любовь и голуби" ("Мосфильм").
14.40 Док. сериал "Сокровища мировой культуры" (Германия).
15.00 Новости.
15.20 "Мой любимый зверь". Док.сериал для детей (Международный Французский Канал).
15.30 "Все на орбиту!" Познавательный сериал для детей (Международный Французский Канал).
15.40 "Маленькие Эйнштейны". Сериал для детей (Германия).
16.05 "Пять чудес". Познавательная программа для школьников.
16.15 "5 x 5". Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 "Морская полиция". Сериал (Австралия).
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.30 "Москва - Минск".
18.50 "Джен Эйр". Сериал (Великобритания). 3-я серия.
19.50 "Неман-2001".

20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.55 Футбол. Отборочный матч молодежного чемпионата Европы. Беларусь-Польша. 2-й тайм.
22.45 Ток-шоу "Дела житейские".
23.15 Спорт-курьер.
23.25 Новости.

OPT

08.00, 11.00, 17.00, 22.30 Новости.
08.15, 17.50 "Земля любви". Телесериал.
09.15 "Жди меня".
10.10 "Документальный детектив". "Вымпел". Рыцари спецназа. 2001 год.
10.40 "Ералаш".
10.50 "Библиомания".
14.45 "Частное лицо". Худ.фильм. 2-я серия.
16.00 "Большая стирка".
17.20 "Дикие звезды Голливуда".
18.50 Остроужетный сериал "Русский транзит".
20.00 "Время".
20.40 Музыкально-пародийный ретро-детектив "В старых ритмах".
22.55 "Цивилизация". Игорь Сикорский.

23.25 Криминальная драма "Американская история Икс".

RTP

08.00 Вести.
08.15 "Два рояля".
09.00 Моя семья.
10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
10.30 "Санта-Барбара". Сериал.
16.30 Детектив "Визит к Минотавру". 2-я серия.
18.00 Сериал "Амазонка".
19.30, 22.30 Вести Москва.
19.50 Комедия "Лос-Анджелесская история".
21.45 "Фитиль".
22.40 АРХИВНЫЕ ТАЙНЫ. "Народ мой - враг мой".
23.05 Трагикомедия "Мечта каждой женщины".
00.55 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

07.00 Программа передач.
07.05, 13.30, 17.30, 19.30, 23.05 Новости культуры.
07.20 "Война и мир". Худ.фильм. 1-я серия.

09.45 Золотой пьедестал. Валентин Николаев.
10.10 "Казенная дорога". Док.фильм.
10.40, 16.40 "Блистательные Азераки". Телесериал.
11.30 Новости культуры.
11.40 "Юность Петра". Худ.фильм. 2-я серия.
12.45 "Полубил я тебя, моя радость...".
13.45 Вместе с Фадеем.
14.00 Дело житейское.
14.30 Сценарий. "Шантеклер" на сцене "Сатирикона".
15.00 Новости.
15.10 "Морской лев Солти". Сериал (1994).
15.40 "Казенная дорога". Док.фильм. Режиссер В.Семенов.
16.00 "Ной-хау". Тележурнал.
16.15 "Российский курьер". Г.Боровичи.
17.40 "Выбранные места из..." Юрий Кублановский.
17.55 Сверхнаука. "Захватчики".
18.20 Дворцовые тайны. "Княжна Тараканова. Быль и легенды".
18.50 Былое в лицах. "Похвала авантюризму".
19.45 Спокойной ночи, малыши.

НТВ

05.00, 06.00, 07.00 "Сегодня утром".
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.25, 07.20, 15.35, 18.35, 00.15 Криминал.
05.30, 06.35, 07.25 Впрод.
05.40, 06.45, 07.40 Карданный вал.
05.45 Мультфильм.
07.50 Сериал "Солдаты удачи".
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
09.20 "Российская империя". Фильм Л.Парфенова.
10.25 Криминал. "Чистосердечное признание".
11.20 Сериал "Мушкетеры 20 лет спустя".
13.30 Старый телевизор.
14.45 Впрод.
15.50 Сериал "Ее звали Никита".
16.55 Сериал "Рожденный вором".
19.05 "Российская империя". Фильм Л.Парфенова.
20.15 Очная ставка.
21.50 Детектив "Жар тела".
23.50 Сериал "Солдаты удачи".

Środa

5 września

BT

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
09.00 Новости.
09.15 "Морская полиция". Сериал (Австралия).
10.00 Здоровье. Тележурнал.
10.25 Сад мечты. Программа для дачников.
11.00 Приключенческий фильм "Бухта французского пирата" (Великобритания). 2-я серия.
12.00 Новости.
12.15 Добрый день, Беларусь!
13.00 "Футболист". Худ. фильм ("Мосфильм").
14.25 Док. сериал "Сокровища мировой культуры" (Германия).
15.00 Новости.

15.20 "Мой любимый зверь". Док.сериал для детей (Международный Французский Канал).
15.30 "Все на орбиту!" Познавательный сериал для детей (Международный Французский Канал).
15.40 "Маленькие Эйнштейны". Сериал для детей (Германия).
16.05 "Пять чудес". Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 "Морская полиция". Сериал (Австралия).
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.30 Час профессионала.
19.00 "Джен Эйр". Сериал (Великобритания). 4-я серия.
20.00 Шаги навстречу.
20.20 Панорама. Информационный канал.
20.55 Футбол. Отборочный матч чемпионата мира. Беларусь - Польша. Трансляция с Минского стадиона "Динамо". В перерыве (21.45) - Третий тайм.
23.00 Спорт-курьер.
23.10 Криминальное доосье.
23.35 "Встреча в Троицком" с Александром Домарцким.
24.00 Новости.

OPT

8.00, 11.00 (с сурдопереводом), 17.00, 22.30 Новости.
8.15 "Земля любви". Сериал.
9.15 "Зимняя вишня". 6-я серия.
10.15 Пока все дома.
10.50 Библиомания.
14.50 Комедия "Большая перемена". 3-я серия.
16.00 "Большая стирка".
17.20 Человек и закон.
17.50 "Земля любви". Сериал.
18.55 "Зимняя вишня". 7-я серия.
20.00 Время.
20.40 Комедия "Аэроплан".
22.55 Э.Радзинский. "Моя театральная жизнь". Фильм 4-й.
23.50 Комедия "Аэроплан-2".

RTP

8.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
8.15 "Два рояля". Музыкально-развлекательная программа.
9.00 Моя семья.
10.30 Сатирический киножурнал "Фитиль".
10.45 "Санта-Барбара". Телесериал (США).
16.30 Игорь Костоловский, Ивар Калныньш и Донатас Банионис в

детективе "Вход в лабиринт". 1989г. 3-я серия.
18.00 Приключенческий сериал "Амазонка" (Канада - Германия).
19.30 Местное время. Вести-Москва.
19.50 Вечерний сеанс. Лидия Драновская и Леонид Галлис в фильме Юлия Райзмана "Поезд идет на Восток". 1947г.
21.40 Сатирический киножурнал "Фитиль".
22.30 Местное время. Вести-Москва.
22.40 Последний сеанс. Александр Иншаков в остроумном фильме "Крысиный угол". 1992г.
0.25 Прогноз погоды.

Культура

7.00 Программа передач.
7.05, 11.30, 13.30, 17.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.
7.20 После новостей...
7.40 "Большая жизнь". Художественный фильм (Союздетфильм, 1946). Режиссер Л.Луков. 1-я серия.
9.05 Фестиваль "Православие на телевидении". Байкальские предания о Николае Чудотворце-Угоднике Божьем (Иркутская ГТРК).
9.25 Сверхнаука. Путешествие во времени.
9.50 "Исповедь перед учителем".

Документальный фильм. Режиссер В.Сергиенко. Часть 1-я.
10.40 "Блистательные Азераки". Телесериал (Франция, 1997г).
Режиссер Лорен Карсель. 11-я серия.
11.35 "Тихий Дон". Художественный фильм (К/ст. им.М.Горького, 1958).
Режиссер С.Герасимов. 3-я серия.
13.50 "Ох, уж эти детки!" Мультсериал (США).
14.20 Русские цари. Авторская программа А.Панченко. "Николай I - Император Всероссийский". Фильм 2-й.
15.00 Новости.
15.10 Кино-детям. "Морской лев Солти". Телесериал (1994).
15.35 "Ограбление по...". Мультфильм.
15.50 Малые музеи Санкт-Петербурга.
16.15 "Ной-хау". Тележурнал.
16.30 Все суры Корана.
16.40 "Блистательные Азераки". Телесериал (Франция, 1997г).
Режиссер Лорен Карсель. 11-я серия.
17.40 "Исповедь перед учителем". Документальный фильм. Режиссер В.Сергиенко. Часть 1-я.
18.25 Магия кино.
18.40 "Удивительный, неповторимый...". Н.Мордвинов.
19.20 "Вечерняя сказка".
19.50 "Любовь на земле". Телесериал (Канада, 1998). Режиссер Д.Петри. 2-я серия.

НТВ

05.00 Сегодня утром.
05.00, 06.00, 07.00 Сегодня утром.
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.25, 07.20 Криминал.
05.30, 06.35, 07.25, 14.45 Впрод.
05.40, 06.45, 07.40 Карданный вал.
05.45 Мультфильм.
07.50, 23.15 Сериал "Солдаты удачи".
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
09.25, 12.50 Сериал "Поворот ключа".
10.30 "Среда". Экологическая программа.
11.25 Сериал "Д'Артаньян и три мушкетера".
13.30 Старый телевизор.
15.35, 18.30, 23.00 Криминал.
15.50 Сериал "Ее звали Никита".
16.55 Сериал "Рожденный вором".
19.00 Комедийный боевик "Семейство близ под прикрытием".

Czwartek

6 września

BT

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
09.00 Новости.
09.15 "Морская полиция". Сериал (Австралия).
10.05 "Неман-2001".
11.05 "Человек моря". Сериал (Аргентина).
12.00 Новости.
12.15 Добрый день, Беларусь!
13.00 Л.Куравлев в комедии "Афоня" ("Мосфильм").
14.25 Док.сериал "Сокровища мировой культуры" (Германия).
15.00 Новости.

15.20 "Мой любимый зверь". Док.сериал для детей (Международный Французский Канал).
15.30 "Все на орбиту!" Познавательный сериал для детей (Международный Французский Канал).
15.40 "Маленькие Эйнштейны". Сериал для детей (Германия).
16.05 "Пять чудес". Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 "Морская полиция". Сериал (Австралия).
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.30 Премьера док.фильма "Рождение звезды" об участии белорусских спортсменов в Олимпийских играх.
19.00 "Джен Эйр". Сериал (Великобритания). 5-я серия, заключительная.
20.15 "Славянский базар в Витебске-2001". Избранное.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.

21.50 "Москва - Минск".
22.15 "Человек моря". Сериал (Аргентина).
23.00 Спорт-курьер.
23.10 Королевская охота.
23.35 Новост и.

OPT

08.00, 11.00, 17.00, 22.30 Новости.
08.15, 17.50 "Земля любви". Телесериал.
09.15 "Русский транзит". Телесериал. 1-я серия.
10.15 "Пока все дома".
10.50 "Библиомания".
14.40 "Частное лицо". Худ.фильм. 3-я серия.
16.00 "Большая стирка".
17.20 "Человек и закон".
18.50 "Русский транзит". Телесериал. 2-я серия.
20.00 "Время".
20.40 Футбол. Отборочный матч Чемпионата мира. Сборная Фарерских островов - сборная России.
22.55 "Русский экстрим".
23.25 Триллер "Незнакомец в доме".

RTP

08.00 Вести.
08.15 "Два рояля".
09.00 Моя семья.
10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
10.30 "Санта-Барбара". Сериал.
16.30 Детектив "Визит к Минотавру". 3-я серия.
18.00 Сериал "Амазонка".
19.30, 22.30 Вести Москва.
19.50 Детектив "Убийство на Ждановской".
21.30 БОЛЬШОЙ РЕПОРТАЖ РТР.
"Трудно быть БАМом".

22.40 Фильм "Контроль земли".
00.35 ГОРЯЧАЯ ДЕСЯТКА.
01.30 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

09.00 Программа передач.
09.05 "Война и мир". Худ.фильм. 2-я серия.
10.40, 16.40 "Блистательные Азераки". Сериал.
11.30, 13.30, 17.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.
11.40 "В начале славных дел". Худ.фильм. 1-я серия.
12.45 "Встреча". Док.фильм.
13.45 Вместе с Фадеем.
13.55 "Ох, уж эти детки". Мультсериал (США).
14.30 "Русская Палестина. Новый Иерусалим".
15.10 "Морской лев Солти". Сериал.
15.35 "Преступление волка. Мадугев". Док.фильм. 1-я серия.
17.30 Новости культуры.
17.40 "Выбранные места из..." Лариса Васильева.
17.55 В.Моцарт. Концерт-рандо.
18.10 "Пять чеховских "Чаяк" на Ш. Всемирной театральной Олимпиаде".
18.50 Былое в лицах. "Сладкая женщина смутного времени".
19.45 Спокойной ночи, малыши.
20.00 Отечество и судьбы. Рахманиновы.
20.40 "Война и мир". Худ.фильм. 2-я серия.
22.15 Обсерватория.

НТВ

05.00, 06.00, 07.00 "Сегодня утром".
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.25, 07.20, 15.35, 18.35,

23.50 Криминал.
05.30, 06.35, 07.25 Впрод.
05.40, 06.45, 07.40 Карданный вал.
05.45 Мультфильм.
07.50 Сериал "Солдаты удачи".
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
09.25 "Российская империя". Фильм Л.Парфенова.
10.30 "Среда". Экологическая

программа.
11.30 Музыкальная сказка "Обыкновенное чудо". 1-я серия.
13.30 Старый телевизор.
14.45 Впрод.
15.50 Сериал "Ее звали Никита".
16.55 Сериал "Рожденный вором".
19.10 Детектив "Город принца".
21.50 Комедия "Ты - мне, я - тебе".
00.10 Сериал "Солдаты удачи".

Uwaga!!!

Wydział Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku ogłasza nabór na pięcioletnie studia zaoczne — specjalność pedagogika wczesnoszkolna lub pedagogika kulturoznawcza. Egzamin wstępny odbędzie się w Grodnie w dniach 14-16.09.2001r. i będzie składać się z:
*pracy pisemnej (wypracowanie) w języku polskim;
*rozmowy kwalifikacyjnej.
Dokumenty: 1. Podanie o przyjęcie na studia: Wydział Pedagogiki i Psychologii specjalność pedagogika kulturoznawcza; Wydział Pedagogiki i Psychologii specjalność pedagogika wczesnoszkolna; 2. Życiorys; 3. 3 zdjęcia; 4. Odpis świadectwa dojrzałości potwierdzony notarialnie.

Informacji udzielają i dokumenty przyjmują:
Anżelika Borys, Grodno (Związek Polaków, tel. 72-00-62, fax. 72-00-75, ul. Dzierżyńskiego 32).
Teresa Kryszyn, Grodno (Macierz Szkolna, tel/fax 96-74-70, ul. Budionnego 48A).

PRENUMERATA 2001

ZAPRENUMERUJ

Głos

CIESZ SIĘ ŻYCIEM

Indeks 63863

Piątek

7 września

BT

06.30 Доброе утро, Беларусь! Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь! Новости.
09.00 Новости.
09.15 "Морская полиция". Сериал (Австралия).
10.00 1снась. Духовная программа.
10.25 Час профессионала.
10.50 "Наталья и Георгий". Док. фильм о художниках Поплавских ("Белвидеоцентр").
11.30 "В некотором царстве". Мультфильм.
12.00 Новости.
12.15 Добрый день, Беларусь! 13.00 "Человек, который брал интервью". Худ. фильм ("Беларусьфильм").
14.25 Док.сериал "Сокровища мировой культуры" (Германия).
15.00 Новости.
15.20 "Мой любимый зверь". Док.сериал для детей (Международный Французский Канал).
15.30 "Все на орбиту!". Познавательный сериал для детей (Международный Французский Канал).
15.40 "Маленькие Эйнштейны".

Сериал для детей (Германия).
16.05 "Пять чудес".
16.15 "5 x 5". Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 "Морская полиция". Сериал (Австралия).
18.00 Новости.
18.20 Премьера док.фильма "Восхождение на Олимп" об участии белорусских спортсменов в Олимпийских играх.
18.50 Худ.фильм режиссера М.Пташука "В августе 44-го..." (Беларусь-Россия).
20.45 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.50 Формула созидания. "Во благо созидать". Строительство храмов.
22.25 Детективный сериал "Инспектор Шиманский" (Германия).
1-я серия "Кровные братья".
23.55 Спорт-курьер.
00.05 Новости.
00.20 "Танцуй до утра". Концертная программа с участием артистов эстрады России и Беларуси и телеведущих первого Национального телеканала на Славянском базаре в Витебске-2001.

OPT

08.00, 11.00, 17.00, 22.30 Новости.
08.15, 17.50 "Земля любви". Телесериал.
09.15 "Русский транзит". Телесериал. 2-я серия.
10.15 "Человек и закон".
10.45 "Вкусные истории".
10.50 "Библиомания".
14.55 Детектив "КЛЮЧ".
16.00 "Большая стирка".
17.20 "Сами с усами".
18.50 "Русский транзит". Телесериал. 3-я серия.
20.00 "Время".

Суббота

8 września

BT

07.00 Новости.
07.10 1снась. Духовная программа.
07.40 Сериал "Река надежды" (Франция). 1-я серия.
08.30 Волшебная шкатулка "Союзмультфильма". "Три новеллы".
09.00 Новости.
09.10 Экран индийского кино. "Навеки твоя". 1-я серия.
10.45 Ваше лото.
11.25 Королевская охота.
11.50 Сад мечты. Передача для дачников.
12.20 "Максим Галкин и друзья". Передача 1-я.
12.50 Видеофильм "Голоса". Часть 1-я.
13.20 Детективный сериал "Инспектор Шиманский" (Германия). 1-я серия "Кровные братья".
15.00 Новости.
15.15 Столица. Информационно-аналитическая программа.
15.40 Здоровье. Тележурнал.
16.05 Гандбол. Лига чемпионов. Мужчины. СКА(Минск) - "Сяуя" (Бухарест). Трансляция со спорткомплекса "Уручье". В

перерыве - Из достоверных источников.
17.40 Б.Щербаков в детективном сериале "Сыщики" (Россия). 1-я серия.
18.30 Судьба человека. "Микаэла".
19.00 Новости.
19.20 "На перекрестках Европы". Телефестиваль белорусской песни.
20.45 Формула созидания. "Путин-дороги".
21.00 Панорама.
21.50 Спорт-курьер.
22.00 Тайные пружины политики. Авторская программа Юрия Азаренка.
22.25 Премьера телеэкрана. Х.Хант, Р.Гир в комедии режиссера Р.Оптмена "Доктор Т. и его женщины" (США).
00.20 Видимо-невидимо.

OPT

07.55 "Слово пастыря".
08.10 "Папина гармонь".
А.Заволокина.
08.50 "Библиомания".
09.00 Новости.
09.10 "Смак".
09.30 "Смехопанорама".
10.05 "Здоровье".
10.50 "В мире животных".
11.30 "Чтобы помнили..." Люсьена Овчинникова.
12.10 Мелодрама "Неприкаянный".
14.00, 17.00 Новости.
14.10 "Миссис Брэдли: смерть за кулисами". Худ.фильм.
15.05 "Дисней-клуб". "Все о Микки Маусе".
15.30 "С легким паром!".
16.00 "Большая стирка".
17.20 Приключенческий фильм "Бриллианты для диктатуры пролетариата".
20.00 "Время".

Недзиела

9 września

BT

07.20 Сериал "Река надежды" (Франция). 2-я серия.
08.05 "Агромайр". Информационно-аналитическая программа.
08.30 Арсенал. Программа об армии.
09.00 Новости.
09.10 Экран индийского кино. "Навеки твоя". 2-я серия.
10.45 Телевитамины.
11.15 "Все нормально, мама!" Развлекательная программа.
11.55 Мультфильм.
12.20 Худ. фильм-сказка. "Приключения Буратино" (Беларусьфильм). 1-я и 2-я серии.
14.35 "Радуга над Витебском". Детский ансамбль песни и танца "Русь".
15.00 Новости.
15.15 Л.Филатов и Т.Догилева в мелодраме режиссера З.Рязанова "Забывшая мелодия для флейты" (Мосфильм).
17.30 Криминальное доосье.
18.00 "Встреча в Троицком" с Александром Домарацким.
18.30 "Время местное". Репортажи из провинции.
19.00 Планета "АРТ".
19.40 Телебарометр. Прогноз погоды.
20.00 Резонанс.
20.50 Наше любимое кино. "Корона Российской империи, или Снова неуловимые" (Мосфильм). 1-я и 2-я серии.
23.00 Спорт-курьер.
23.10 Сериал "Жюли"

Леско" (Франция). 1-я серия.
00.45 "Максим Галкин и друзья". Передача 1-я.

PTP

07.35 "Дисней-клуб". "Русалочка".
08.00 "Вкусные истории".
08.15 "Ускоренная помощь". Телесериал.
08.50 "Библиомания".
09.00, 14.00, 17.00 Новости.
09.10 "Непутевые заметки".
09.30 "Пока все дома".
09.30 "Клуб путешественников".
10.50 "Утренняя почта".
11.20 "Документальный детектив". "Черная метка Сильвестра". Дело 1998 года.
11.50 "Сами с усами".
12.20 Лирическая комедия "Год теленка".
14.10 "Детектив". "Миссис Брэдли. Восход луны".
15.10 "Дисней-клуб". "Черный плащ".
15.35 "Умницы и умники".
16.00 "Живая природа". "Правда об акулах".
17.20 "Водолазы". Спецрепортаж.
17.40 Лирическая комедия "Дамы приглашают кавалеров".
19.15 Фантастический боевик "Блэйд".
21.30 "Времена".
22.50 "Тысячелетие". Телесериал.
23.40 Психологический детектив "Пассажир дождя".

PTP

07.05 "Папа, мама, я - спортивная семья".
07.50 Русское лото.
08.40 "Тв бинго шоу".
09.20 Доброе утро, страна!
10.00 "Аншлаг".
10.55 "Городок".
11.30 Фильм "Мама вышла замуж".
13.00, 19.00 Вести.
13.20 Диалоги о животных.
14.20 "Вокруг света".
15.20 Комедия "Гранд-отель".

20.40 Детектив "Крутые. Дело 1".
Смертельное шоу".
21.40 "Независимое расследование". "Колдуны".
22.55 "Полярный конвой".
Док.фильм.
23.25 Приключенческий фильм "Четыре мушкетера".
01.25 "Реальная музыка".

PTP

08.00 Вести.
08.15 "Два рояля".
09.00 Моя семья.
10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
10.30 "Санта-Барбара". Сериал.
16.30 Детектив "Визит к Минотавру".
18.00 Сериал "Амазонка".
19.30, 22.30 Вести Москва.
19.50 Остроумный фильм "Замена".
22.40 Фильм "Отряд 10 из Навароне".
01.05 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

07.00 Программа передач.
07.05, 11.30, 13.30, 17.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.
07.20 "Война и мир". Худ.фильм. 3-я серия.
08.35 "Русский балет" В.Гордеева.
09.30 "Странная свобода бытия". Док.фильм.
10.15 Романтика романса.
10.40, 16.40 "Блистательные Азербайджан". Сериал.
11.40 "В начале славных дел". Худ.фильм. 2-я серия.
12.45 Б.Бриттен. "Простая симфония".
13.00 Киноцифра.

20.40 Комедия "Беглецы".
22.30 Детектив "Два джейка".

PTP

07.00 "Папа, мама, я - спортивная семья".
07.45 "Телепузики".
08.10 "Золотой ключик".
08.30 Фильм "Командировка".
09.55 Доброе утро, страна!
10.40 "Сто к одному".
11.30 Сам себе режиссер.
12.00 Приключенческий фильм "Затерянный мир. Источник".
13.00, 19.00 Вести.
13.20 Детектив "Трактир на Пятницкой".
15.00 "Вечера в Политехническом". Андрей Битов.
15.50 "И дольше века...".
16.25 "Пресс-клуб".
17.00 Моя семья.
17.55 "Аншлаг".
19.35 Остроумный фильм "Львиное сердце".
21.45 Комедия "Новый Одеон".
23.20 Романтическая комедия "Тщетные усилия любви".
01.10 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

09.00 Программа передач.
09.05 "Заколдованный мальчик". Мультфильм.
09.50 Улы манежа.
10.15 Бабушкины рецепты.
10.30 Золотой пьедестал. Вячеслав Иванов.
11.00 Графоман.
11.25 "Звонят, откройте дверь". Худ.фильм.
12.40 "Ну, погоди!". Мультфильмы.
13.10 Архитектурная галерея.

17.20 Детектив "Маросейка, 12". "Ген смерти". 2-я серия.
19.35 Комедия "Гений".
22.40 Легкая атлетика. Финал. Гран-при ИААФ. Передача из Мельбурна.
00.40 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

09.00 Программа передач.
09.05 "Королевство кривых зеркал". Худ.фильм.
10.30 Ток-шоу "Наобум". Петр Фоменко.
11.00 Тем временем.
11.25 "Шумный день". Худ.фильм.
13.10 "Власть факта". Известный Дзержинский. Часть 1-я.
13.30, 21.00 Новости культуры.
13.45 Магия кино.
14.00 "Одиссея Александра Вертинского". Док.фильм. Фильм 2-й.
14.55 "Рикки Тикки Тави". "Бобик в гостях у Барбоса". Мультфильмы.
15.25 Дж.Верди. "Травиата". Фильм-опера.
17.30 Кинопанорама.
18.10 "Дело было в Пенькове". Худ.фильм.
19.50 "Собрание исполнений". Концерт 11 П.Чайковского.

13.45 Вместе с Фафалей.
14.00 "Ох, уж эти детки". Мультсериал.
14.30 "Русская Палестина. Новый Иерусалим". Передача 2-я.
15.00 Новости.
15.10 "Морской лев Солти". Сериал.
15.40 "Преступление волка. Мадуга". Док.фильм. 2-я серия.
17.40 "Выбранные места из..." Леонид Бежин.
17.50 Tuba mitem.
18.45 Былое в лицах. "Проигранная жизнь Янкеля Блюмкина".
19.45 Спокойной ночи, малыши.
20.00 Юрий Любимов в программе "Мой Пушкин".
20.35 "Война и мир". Худ.фильм. 2-я серия.
22.10 Джазофрения.

НТВ

05.00, 06.00, 07.00 "Сегодня утром".
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.25, 07.20, 15.35, 18.30, 23.55 Криминал.
05.30, 06.35, 07.25 Впрок.
05.40, 06.45, 07.40 Карданный вал.
05.45 Мультфильм.
07.50 Сериал "Солдаты удачи".
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
09.25 Комедия "Бумбараш". 1-я серия.
10.50 Мультфильм "Терем-теремок".
11.30 Музыкальная сказка "Обыкновенное чудо". 2-я серия.
13.30 Старый телевизор.
14.45 Впрок.
15.50 Сериал "Ее звали Никита".
16.55 Сериал "Рожденный ворами".
18.55 Криминальная комедия "Конвоиры".
21.50 Боевик "Солдаты группы Z".
00.05 Сериал "Солдаты удачи".

13.30, 21.00 Новости культуры.
13.45 "Время музыки". Тележурнал.
14.10 "Одиссея Александра Вертинского". Док.фильм. Фильм 1-й.
15.00 Телетеатр. Классика. Виктор Рыжков на ТВ.
15.55 "Сверстницы". Худ.фильм.
17.30 "Вокзал мечты". Ю. Башмет.
18.00 Сферы.
18.40 "Гусарская баллада". Худ.фильм.
20.15 Блеф-клуб.
21.20 Личные воспоминания о большой жизни.
21.25 Дом актера. Традиции. Воспоминания о будущем.
22.05 "Познавая белый свет". Худ.фильм.

НТВ

07.00, 09.00, 11.00, 15.00, 18.00 Сегодня.
07.20 Приключения и фантастика. "Новые приключения супермена".
08.20 "Полундра". Семейная игра.
09.15 Криминал. "Чистосердечное признание".
09.45 "Растительная жизнь".
10.20 Квартирный вопрос.
11.25 Комедия "Отпуск за свой счет".
14.15 "Криминальная Россия". "Люберецкий изверг".
15.30 Дог-шоу "Я и моя собака".
16.00 Комедия "Ребенок напрокат".
18.40 "Профессия - репортер". Р.Гусаров "Леггинка".
19.10 Боевик "Солдат джейн".
21.50 Триллер "Мертвый штиль".
23.50 Фильм Н.Достала "Мелкий бес".

НТВ

07.00, 09.00, 11.00, 15.00 Сегодня.
07.20 Приключения и фантастика. "Новые приключения супермена".
08.20 "Женский взгляд" Оксаны Пушкиной.
09.15 К Дню танкиста. Фильм "Танк Клим Ворошилов-2".
11.25 "Один день". Программа К.Набутова.
12.00 Комедия "Берегись автомобиля!".
13.50 Мультфильм "Сказка сказок".
14.20 Путешествия натуралиста.
15.20 Больше родители.
16.00 Очная ставка.
16.30 Боевик "Волкодав".
19.00 Премьера НТВ. "Намедни".
20.20 Куклы.
20.40 Боевик "Убийцы".
23.20 Журнал Лиги Чемпионов.
23.55 Фильм "Сатириконт Феллини".

TVP-1

Понедzialek

07 00 Кофе или чай?
09 00 Новости.
09 12 Новости.
09 15 Кофе или чай?
09 45 "Лесси". Сериал пр-ва Канады.
10 10 Похищение утят.
10 35 Гимнастика для дошкольников.
10 40 Программа для детей.
11 00 "Горнист". Сериал пр-ва Англии.
11 50 Телепокупки.
12 10 Сфинкс-загадки истории.
12 40 Урок английского языка.
13 00 Новости.
13 10 Агробизнес.
13 25 Сельское хозяйство в мире.
13 40 Животные мира.
14 10 Спортивная студия.
14 25 Телепокупки.
14 40 Кулинарная программа.
15 00 Спортивная студия.
15 20 Новая школа.
15 35 Спортивная студия.
16 00 Новости.
16 10 Спортивная студия.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 35 "Клан". Сериал пр-ва Испании.
19 05 "Затерянный мир". Сериал пр-ва США.
20 00 Вечеринка.
20 15 Выборы поляков.
20 30 Новости.
21 10 "Ставка большая чем жизнь". Сериал пр-ва Польши.
22 15 Телетеатр.
23 50 Кто видел, кто знает...
00 00 Новости.
00 25 Спортивная программа.
00 40 Беседы нового века.
00 50 "Торкумада". Фильм пр-ва Испании.

Wtorek

07 00 Кофе или чай?
09 00 Новости.
09 12 Погода.
09 15 Кофе или чай?
09 45 Мультсериал.
10 10 Музыкальная программа для детей.
10 25 Гимнастика губ и языка.
10 30 Программа для детей.
11 00 "Горнист". Сериал пр-ва Англии.
11 55 Телепокупки.
12 15 Документальный фильм.
12 40 Урок английского языка.
13 00 Новости.
13 10 Агробизнес.
13 20 В Евросоюз.
13 45 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
14 10 Спортивная студия.
14 20 Дом Муратора.
14 40 Телепокупки.
15 00 Современные войны.
15 25 Каталог памятников.
15 35 Исторические пейзажи.
16 00 Новости.
16 10 Спортивная студия.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 35 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
19 05 "Затерянный мир". Сериал пр-ва США.
20 00 Вечеринка.
20 30 Новости.
21 10 "Военное следствие". Сериал пр-ва США.
22 00 Сердце из угля.
22 35 Студия выборов.
23 30 Новости.
23 50 Спортивная программа.
00 10 "Груши на вербе". Фильм пр-ва США.

Środa

07 00 Кофе или чай?
09 00 Новости.
09 12 Погода.
09 15 Кофе или чай?
09 45 Мультсериал.
10 10 Али Баба и 40 разбойников.
10 35 Гимнастика.
10 40 Бизон.
11 00 "Военное следствие". Сериал пр-ва США.
11 50 Телепокупки.
12 10 Документальный фильм.
12 40 Урок английского языка.
13 00 Новости.
13 10 Агробизнес.
13 20 Контрасты.
13 25 Сама жизнь.
13 45 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
14 10 Страховой журнал.
14 25 Телепокупки.
14 40 Спортивная студия.
15 00 Домашний компьютерный врач.
15 10 Секреты здоровья.
15 35 Репортаж.
16 00 Новости.
16 10 Спортивная студия.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 35 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
19 05 "Затерянный мир". Сериал пр-ва США.
20 00 Вечеринка.
20 30 Новости.
21 05 "Жизнь патриотов". Фильм пр-ва США.
23 05 Мотожурнал.
00 40 Спортивная студия.
00 30 "Схватка". Фильм пр-ва США.

Czwartek

07 00 Кофе или чай?
09 00 Новости.
09 12 Погода.
09 15 Кофе или чай?
09 45 "Пиппи". Сериал пр-ва Швеции.
10 10 Дети детям.
10 25 Гимнастика.
10 30 Программа для детей.
11 00 "Наши маленькие заботы". Сериал пр-ва США.

Piatek

12 30 Телепокупки.
12 45 Тележурнал.
13 00 Новости.
13 10 Агробизнес.
13 25 Горизонты.
13 45 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
14 10 Спортивная студия.
14 25 Советы.
14 35 Телепокупки.
14 50 Публицистическая программа.
15 20 Тележурнал.
15 40 Непохожие.
16 00 Новости.
16 10 Спортивная студия.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 35 "Плебания". Сериал пр-ва Польши.
19 05 "Затерянный мир". Сериал пр-ва США.
20 00 Вечеринка.
20 15 Выборы поляков.
20 30 Новости.
21 10 "Экстремизм 2". Сериал пр-ва Польши.
22 15 Всегда вечером.
22 50 Студия выборов.
23 45 Новости.
00 05 Спортивная программа.
00 25 Пегас.
00 55 "Властелин желаний". Фильм пр-ва США.

Piatek

07 00 Кофе или чай?
09 00 Новости.
09 12 Погода.
09 15 Кофе или чай.
09 45 Мультсериал.
10 10 Программа для детей.
10 35 Гимнастика.
10 40 Программа для детей.
10 55 Жизнь как музыка.
11 45 Телепокупки.
12 00 Краковский облик культуры.
13 00 Новости.
13 10 Агробизнес.
13 25 Генеральная уборка.
13 45 "Плебания". Сериал пр-ва Польши.
14 15 Дом Маратора.
14 40 Спортивная студия.
14 50 Телепокупки.
15 05 Мы поляки...
15 35 Как творчески решать проблемы.
16 00 Новости.
16 10 Спортивная студия.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Спортивная студия.
18 35 "Плебания". Сериал пр-ва Польши.
19 05 "Затерянный мир". Сериал пр-ва Польши.
20 00 Вечеринка.
20 30 Новости.
21 10 "Аквариум". Фильм пр-ва Польши.
22 05 Развлекательная программа.
22 45 Студия выборов.
23 40 Новости.
00 00 Спортивная программа.
00 20 "Голод". Сериал пр-ва США.
00 55 Мрачное наследство.
01 40 Ночь с Интернет.

Суббота

07 30 Все об огороде.
08 00 Агроинформация.
09 00 Новости.
09 12 Погода.
09 15 "Дом Чернокнижника". Сериал пр-ва Англии.
09 45 Католическая программа для детей.
10 10 Программа для детей.
10 40 "Сабрина". Сериал пр-ва США.
11 05 "Дорогая, я уменьшил детей". Сериал пр-ва США.
12 00 Животные мира.
12 30 Безопасность.
12 50 Образовательная программа.
13 20 Игры с польским языком.
13 50 Новости.
14 05 Спортивная программа.
14 20 Развлекательная программа.
14 55 Развлекательная программа.
15 20 Спортивная студия.
17 15 "Сладкие мечты". Сериал пр-ва США.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 30 "Плебания". Сериал пр-ва Польши.
19 05 Студия выборов.
20 00 Вечеринка.
20 30 Новости.
21 05 "Жизнь патриотов". Фильм пр-ва США.
23 05 Мотожурнал.
00 40 Спортивная студия.
00 30 "Схватка". Фильм пр-ва США.

Недзиела

07 00 Спортивная студия.
08 00 За или против.
08 35 Животные мира.
09 05 Волшебный перископ.
09 30 Телеутро.
10 00 "Зов крови". Сериал пр-ва Канады.
10 50 Спортивная студия.
11 15 Сериал.
12 05 Спортивная студия.
13 00 Трансляция богослужения.
13 10 Католический журнал.
13 25 Открытая дверь.
14 00 Новости.
14 10 Президентские дожинки.
15 10 Тележурнал.
15 50 Спортивная студия.
17 30 Стоит посмеяться.
18 00 Телеэкспресс.
18 25 "Жизнь". Сериал пр-ва Польши.
19 05 Студия выборов.
20 00 Вечеринка.
20 30 Новости.
21 05 "Переселения". Сериал пр-ва Польши.
22 20 Развлекательная программа.
23 20 Спортивный журнал.
23 55 Журнал киномана.
01 25 Спортивная программа.

066

ZADZWOŃ

Mieszkańcy Grodna
mogą zamieścić
ogłoszenia lub
pozdrowienia w Głosie
dzwoniąc pod
całodobowy numer
telefonu 066, a rachunek
za ogłoszenie
otrzymacie wraz z
rachunkiem za telefon.

Dobra praca

Głosowi

ciąg dalszy ze str. 1

Jerzy ŻURAWOWICZ - prezes Obwodowego Oddziału ZPB w Mohylewie:

1. - Oczekujemy wyjaśnienia sprawy z nauczycielami z Polski, których nam w tym roku niestety może zabraknąć. Mamy już bowiem wyznaczoną szkołę z wykładaniem języka polskiego i przedszkole z grupami, w których będzie się odbywała nauka języka. Jeżeli CODN (Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli) zmniejszy, jak zapowiada, liczbę nauczycieli, spowoduje to zniknięcie i tej szkoły, i przedszkola. Rodzice bowiem mogą być niezadowoleni, że jeden nauczyciel prowadzi zbyt wiele klas. Po drugie, w sytuacji, gdy otrzymaliśmy możliwość otwarcia klas polskich w przedszkolach, ale nie potrafiliśmy zapewnić wystarczającej liczby nauczycieli, władza może wycofać zgodę na te klasy. Gdyby takie szkoły czy przedszkola w Mohylewie istniały w ciągu dziesięciu, czy chociaż pięciu lat, to można byłoby się dogadać, by je nie likwidować. Ale one dopiero powstały i nie ma nauczycieli, a więc my, jako Związek, okazaliśmy się w kłopotliwej sytuacji.

2. - Jeżeli odbywają się ciekawe imprezy, jeżeli zespoły są prowadzone na poziomie (a mamy takie) i jest rezultat, to wzbudza to zainteresowanie ludzi i oni aktywnie biorą udział w tej działalności. Uważam, iż naszemu oddziałowi udaje się w miarę możliwości wszystko to robić. Niestety na większy rozwój nie pozwala brak pieniędzy i musimy zmniejszać ilość imprez. Tymczasem zainteresowanie kulturą polską na Mohylewsku jest duże na tyle, że to, co robimy, nie zaspakaja w pełni potrzeb mieszkańców regionu. Poza Mohylewem bowiem w całym województwie mieszka dużo Polaków.

3. - W zasadzie, staramy się współpracować z władzami w takiej mierze, w jakiej jest to w naszym państwie możliwe. Nie powiem, że stosunki są złe. Czasem udaje się dogadać.

4. - Odpowiem w sposób żartobliwy: nie mam słów — same myśli.

Alicja GALUSTOWA - prezes Obwodowego Oddziału ZPB w Witebsku:

1. - Uważam, że sytuacja szkolnictwa w naszym obwodzie wygląda nieźle. Uczęszczają na zajęcia tak dorośli, jak i dzieci. Na razie nie wyklada się języka polskiego jako przedmiotu. W ubiegłym roku mieliśmy tylu chętnych, że nawet trudno było przyjąć wszystkich do szkółki społecznej, ponieważ nie mieliśmy warunków. W tej chwili mamy już Dom Polski w Witebsku, lecz jeszcze nie jest wyposażony. Brakuje nam podręczników do nauki języka polskiego.

2. - W naszym oddziale mamy chór „Ziemia Nadzińska”, zespoły „Śpiewajmy Razem”, „Przepióreczka”. W ubiegłym roku byliśmy na festiwalu w Koszalinie. Wszyst-

kie zespoły cieszą się powodzeniem i są serdecznie zapraszane na różne imprezy.

3. - Wszędzie są ludzie i jakoś tak się składa, że mamy szczęście spotykać na swojej drodze dobrych i życzliwych ludzi. Nie możemy narzekać na władze, ponieważ pomagają nam we wszystkim. Natomiast zaskakuje mnie stosunek do naszego oddziału założycieli, ciągle nie możemy opłacić czynszu za biuro, telefon. Jesteśmy jak biedni krewni, porzuceni, nikomu niepotrzebni.

4. - Nie mogę odpowiadać za wszystkich, ponieważ każdy ma swoje zdanie na ten temat.

Teresa Pietrowa - prezes Rejonowego Oddziału ZPB w Smorgoniach:

1. - Niestety, słuchając wystąpień przedstawicieli innych miejscowości, stwierdziłam, iż nasza sytuacja wygląda bardzo źle. Mamy tylko fakultatywne nauczanie języka polskiego oraz szkołę społeczną przy Związku Polaków. W tym roku zmniejszy się, niestety, ilość godzin języka polskiego nawet w formie fakultatywnej. Jedna nauczycielka odeszła na urlop macierzyński. Podstawowy problem polega jednak na tym, że młode pokolenie nie ma świadomości narodowej. I tutaj istotna jest rola starszego pokolenia. Babcię pilnują tego, by wnuczek czy wnuczka chodzili do kościoła, starają się zachować wiarę, ale gdy chodzi o znajomość języka polskiego — niestety o to nie dbają.

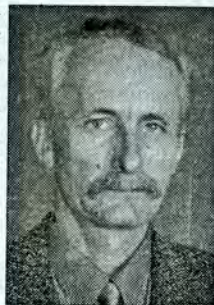
2. - Mamy w tej chwili tylko jeden chór, który jest jednocześnie chórem kościelnym. Nazywamy go „Wilia”, czyli tak jak się nazywa rzeka, płynąca w Smorgoniach. W tym roku wszyscy ucieszyliśmy się na wieść o tym, że jedna mieszkanka naszego miasta dostała się na studia do Poznańskiej Akademii Muzycznej. Załatwiła to na własną rękę, ale my podjęliśmy starania, by uczyla się bezpłatnie.

3. - Nie powiedziałabym, że najlepiej. Wszystko jest niby cichutko i spokojnie, ale jeżeli zwracamy się do nich z jakąś prośbą, to czasem słyszymy takie rzeczy, które trudno określić inaczej jak bzdury. Jeżeli władze mają swój interes w tym, co robimy, to owszem, pomagają, ale jeśli nie — na wszelkie sposoby unikają kontaktów i nie reagują na nasze potrzeby.

4. - Często jestem po prostu zdziwiona obserwując ludzi. Sprawiają wrażenie, że są ślepi i nieświadomi tego, co dzieje się dookoła. Często ludzie nie patrzą w lepszą stronę, a chcą iść do tyłu. Dla mnie jest to niezrozumiałe, ale takie są realia.

Kazimierz MAZIUK - prezes oddziału ZPB w Porzeczu:

1. - Sytuacja wygląda nie najlepiej. Mamy jedną klasę z wykładaniem języka polskiego jako przedmiotu. Teraz właśnie o nią walczymy. W roku poprzednim były trzy klasy czwarte. Dwie z nauczaniem fakultatywnym i jedna z wykładaniem języka polskiego jako przedmiotu. W roku bieżącym z tych

klas administracja szkoły chce zrobić dwie, powstaje więc niebezpieczeństwo, że w obu pozostanie fakultatywne wykładanie języka polskiego. W rejonowym kuratorium oświaty nas zapewnili jednak, iż klasa z językiem polskim jako przedmiotem pozostanie. W Porzeczu języka polskiego uczy się ponad sto dzieci. Słuchając wypowiedzi prezesów z różnych rejonów kraju, zrozumiałem, że problemy są wszędzie podobne. Najbardziej przeraża niechęć rodziców, by umożliwić dzieciom naukę języka polskiego. Tego po prostu nie da się zrozumieć.

2. - W ciągu roku tradycyjnie największe i najpopularniejsze są dwie imprezy. Jedną to wystawa szopek bożonarodzeniowych, a druga — konkurs pisanek. Z każdym rokiem zainteresowanie tymi konkursami jest coraz większe. Dzieci już nawet same pytają, czy konkurs się odbędzie. Gorzej niestety jest z utworzeniem zespołu tanecznego lub chóru o odpowiednim poziomie. Chcę natomiast pochwalić się działalnością naszych harcerzy. Dzięki aktywności drużyny harcerskiej, Emmy Łazarenkowej, harcerze w Porzeczu mają własny zespół taneczny oraz chór harcerski. Mają tak bogaty repertuar, że potrafią zorganizować dwugodzinny koncert. Poza tym przy miejscowym domu kultury działa zespół folklorystyczny, uczestnicy którego są członkami ZPB.

3. - Z władzami w Porzeczu nasze stosunki układają się jak najlepiej. Nie mieliśmy żadnych konfliktów i zawsze dochodzimy do porozumienia.

4. - Zdarzają się wypowiedzi, z których wynika, iż spora część ludzi jest obojętna do tych wyborów. Mówią, że nieważne, kto dojdzie do władzy — i tak będzie źle.

Alina JUREWICZ - wicedyrektor Polskiej Szkoły w Wołkowysku:

1. - W zeszłym roku w naszej szkole uczyło się 184 dzieci, w tym roku do zerówki uzbieraliśmy 20 podań. Nie jest to liczba ostateczna, gdyż ponownie zamieściliśmy ogłoszenie w gazecie, porozwieszaliśmy informację przy kościołach, prowadzimy indywidualnie pracę z rodzicami i mamy nadzieję, że podania jeszcze dojdą. Gdyby udało się uzbierać ich 25, to mielibyśmy podstawę, by utworzyć dwie klasy zerowe. Odnotowujemy też tendencję powiększenia klasy trzeciej i czwartej, gdyż przenoszą się do nas dzieci z innych szkół. W tym roku może tak się stać, iż będziemy musieli podzielić klasę czwartą. Ostatecznie liczba uczących się w naszej szkole dzieci może przekroczyć 204. Uwzględniając też demograficzny oraz skalę Wołkowyska oceniam tę sytuację jako dobrą. W niektórych szkołach bowiem z powodu braku dzieci w tym roku dyrekcje muszą zwalniać nauczycieli klas początkowych. Cieszy mnie, że w tym roku dostaliśmy podręczniki z matematyki do klas starszych. Teraz można powiedzieć, iż sytuacja z podręcznikami jest zadowalająca.

Przy szkole działa też liceum polskie, do którego dojeżdżają dzieci nie tylko z innych szkół, ale też i z powiatu. Tak wielkie zainteresowanie jest uwarunkowane tym, że bardzo dużo dzieci z Wołkowyska dostaje się na studia zarówno na Białorusi, jak i w Polsce. Jest to zasługa nauczycieli tak z Polski, jak i z Białorusi, którzy

prowadzą zajęcia w szkole na bardzo wysokim poziomie. Cieszy mnie, iż w tym roku dojadą cztery nauczycielki z Polski, co potwierdza CODN. Szczególna w tym jest zasługa Konsula Generalnego RP w Grodnie, któremu przy tej okazji chcę podziękować. Gdyby nie jego osobista interwencja, również w Senacie RP, to tych nauczycielek moglibyśmy się nie doczekać. Niepokoi, natomiast, brak nauczyciela fizyki. Mam jednak nadzieję, iż pomoże nam w rozwiązaniu tego problemu „Wspólnota Polska”.

2. - W roku ubiegłym uczestniczyliśmy we wszystkich konkursach, które przeprowadzał Związek i Macierz Szkolna i we wszystkich nasi uczniowie zajmowali przeważnie pierwsze miejsca. Jest to zasługa naszej świetnej polonistki Iwony Turskiej. Poza tym przy Związku Polaków mamy trzy zespoły artystyczne: „Odrodzenie” (dla osób starszych), „Jutrzenka”, który dorobił się tytułu „ludowego” oraz zespół dla najmłodszych „Skowroneczki”. Niedawno, dzięki wsparciu Konsula Generalnego RP w Grodnie, powstał jeszcze jeden zespół tańca i pieśni w szkole. W roku ubiegłym po raz pierwszy uczestniczyliśmy w festiwalu w Pułtusk, nabraliśmy doświadczenia i w tym roku już słyszeliśmy opinie, że w Pułtusk zaćmiłiśmy wszystkich. W odróżnieniu od reszty zespołów, które wystąpiły z dwoma - trzema numerami, nam pozwolono zaprezentować siedem. To już o czymś świadczy. Naszym marzeniem na przyszły rok jest zaproszenie do Mrągowa.

Na nasze imprezy zawsze zapraszamy zespoły z innych oddziałów, na przykład, z Baranowicz. Przyjeżdża do nas dużo zespołów z Polski. Właściwie wszystkie te zespoły, co jadą do Grodna, dzięki staraniom konsula przyjeżdżają też do nas. Sprzyja temu to, że w szkole mamy przepiękną salę z dobrą akustyką, a więc wszelkie warunki. Doceniają to mieszkańcy Wołkowyska i na wszystkich koncertach mamy wypełnioną salę. Przy czym przychodzą nie tylko członkowie Związku, lecz także inni mieszkańcy miasta.

3. - Grzech narzekać na stosunki z władzami miejscowymi. Chociaż warunki są u nas takie, że póki istnieje szkoła trzy razy zmieniła się mer Wołkowyska. Nowy urządjuje dopiero od paru tygodni, więc trudno na razie oceniać, jak z nim będzie układała się współpraca. Szkoła jest najpiękniejszym budynkiem w mieście i, kiedy przyjeżdżają wysokie delegacje, władze zawsze przyprowadzają je do nas z wycieczką. Jedyny problem jest taki, że nie mamy żadnego wsparcia finansowego od władz. Władze przypuszczają, że odwieżdżając nas delegację z Polski nam pomagają. Prawda jest też taka, że władze po prostu nie mają pieniędzy, o czym się mówi otwarcie.

4. - Jeżeli chodzi o zbliżające się wybory, to z tego, co obserwuję, większość jeszcze się nie zdecydowała. Powodem tego jest to, że alternatywa dla urzędującego prezydenta ukazała się w mediach stunkowo niedawno. Mnie osobiście ludzie pytają: „A kto to jest Domasz, może pani wie?” Jest to kwestia ograniczonego dostępu do informacji. Na pewno można powiedzieć, że emeryci w większości trzymają stronę Łukaszenki, a reszta na razie się waha.

Teresa KALINOWSKA - prezes Rejonowego Oddziału ZPB w Pińsku:

1. - Niestety, sytuacja nie jest na tyle zadowalająca, jak byśmy tego chcieli. W szkołach i kółkach, gdzie jest prowadzona nauka języka polskiego, uczy się dużo dzieci nie polskiego pochodzenia. Chociaż świadczy to o zainteresowaniu

językiem polskim — władze miejscowe na różne sposoby sprzeciwiają się wprowadzeniu go do szkół. Tak więc, jeśli w roku 1996 język polski był wykładowy w trzech pińskich szkołach, to dziś tylko w jednej. Języka polskiego jako przedmiotu od zerówki do klasy czwartej uczy się w niej 88 dzieci. Na zajęcia fakultatywne uczęszcza jeszcze 20 dzieci. Dodatkowo, dzięki staraniom siostry Ingi, na lekcjach religii przy kościele języka polskiego uczy się 80 dzieci. Chciałabym przy okazji podziękować Konsulatowi Generalnemu RP w Brześciu. Chociaż konsul Klimanowski już odjechał, mam nadzieję, że nasze podziękowanie za dostarczenie podręczników i pomocy szkolnych do niego dotrze. Marzymy o wprowadzeniu języka polskiego w którymś z pińskich przedszkoli. Może to się uda, ponieważ dwie nasze dziewczyny ukończyły już zaoczne studia na uniwersytecie w Białymostku. Niedługo spotkamy się z rodzicami oraz wystąpimy z propozycją wprowadzenia nauki języka polskiego do przedszkola.

2. - Sytuacja działalności kulturalnej w naszym oddziale wygląda coraz lepiej. Wpadłam na taki pomysł, żeby (skoro nie mamy własnej siedziby) nasz chór „Wspomnienie” zarejestrować przy miejskim domu kultury. Dzięki temu mamy miejsce do przeprowadzania prób, a kierownik zespołu otrzymuje od domu kultury półetatowe wynagrodzenie. Prowadzimy jeszcze zespół dziecięcy „Poleskie Gwiazdki”, który istnieje już prawie od dwóch lat i ma duże osiągnięcia. Brał udział w Festiwalu Piosenki Religijnej w Łodzi, uczestniczył w Festiwalu Kultury Kresowej w Pułtusk. Stale uczestniczymy we wszystkich festiwalach przeprowadzanych w obwodzie brzeskim. Jestem więc zadowolona z działalności kulturalnej. Dziękuję za to szczególnie kierownicze zespołu dziecięcego, która pracuje nieodpłatnie ze względów patriotycznych.

3. - Stosunki z władzami nie mogę określić jako dobre. Chociaż jest różnie. Z działem kultury układa nam się bardzo dobrze, podobnie jest, jeżeli chodzi o współpracę z dyrektorami obu domów kultury. Zawsze chętnie udostępniają nam nieodpłatnie pomieszczenia do przeprowadzenia zabaw i imprez. Niestety nie mogę powiedzieć tego samego o urzędzie miejskim. Od roku 1997 staramy się o pomieszczenie dla siedziby oddziału ZPB w Pińsku. Zawsze jest tak, że jak już znajdziemy jakieś pomieszczenie, jakiegoś sponsora, który może pomóc nam finansowo, to za sprawą władz miejskich nie możemy tych zamiarów zrealizować. Tak było w roku 1997, kiedy chcieliśmy wykupić i wyremontować budynek, w którym do roku 1939 mieszkał słynny Ryszard Kapuściński. Władze nie pozwoliły. Gdy ostatnio chcieliśmy kupić budynek, który mieści się naprzeciwko naszej katedry, też się nie udało. Dowiedziawszy się o naszych zamiarach, władze raptem sprzedały budynek firmie komercyjnej. Moim zdaniem tak się dzieje dlatego, że władze nie chcą, by w Pińsku powstała siedziba ZPB, będąca ostoją polskości na tych terenach.

4. - Z rozmów z Polakami wynika, że prezydent na Białorusi musi się zmieniać.

Rozmawiali Iness TODRYK, Andrzej PISALNIK

<http://glos-znad-niemna.virtualave.net>

"Pomóż powodzianom"

Lista ofiarodawców (nazwiska zostały podane według nadesłanych spisów, za błędy przepraszamy):

Wolkowyski Rejonowy Oddział SZ ZPB 547. O. Dołgi 548. P. Marczyk 549. A. Marczyk 550. A. Sadowska 551. W. Kasperowicz 552. J. Zebrowska 553. Cz. Kresło 554. A. Jarocka 555. T. Sidorkiewicz 556. D. Ebierts 557. L. Gierasimowicz 558. H. Jakimowicz 559. W. Uchnalewicz 560. I. Kacprzyk 561. M. Czebiotko 562. R. Bubnowa 563. H. Horbik 564. I. Smirnowa 565. A. Uldynowicz 566. J. Leonowicz 567. J. Fieduk 568. L. Jatkowska 569. D. Łojeczko 570. M. Kassi 571. M. Bielicz 572. T. Sawina 573. W. Wojtowicz 574. W. Siebrenko 575. T. Jezierska 576. E. Lebedziewa 577. L. Gubko 578. Z. Fomina 579. I. Łantuch 580. A. Muszczuk 581. A. Janczenia 582. M. Cymbał 583. T. Haliecka 584. T. Dudzińska 585. I. Jakubowicz 586. I. Januszkiewicz 587. C. Jeremiec 588. G. Swistun 589. A. Zarzecki 590. I. Daniluk 591. I. Burduk 592. A. Makowiesow 593. L. Byczek 594. Anonim 595. H. Kryszian 596. F. Rozwodowski 597. A. Olchowik 598. I. Koc 599. K. Jurewicz 600. W. Jurewicz 601. J. Drozd 602. O. Borowik 603. W. Bobryk 604. Z. Zubilewicz 605. A. Sidorkiewicz 606. R. Maksimowicz 607. O. Masiuk 608. M. Bielewicz 609. H. Boluk 610. T. Bobrowa 611. H. Boluk 612. J. Szarejko 613. K. Szarejko 614. R. Horbik 615. L. Krysiukiewicz 616. A. Szostak 617. B. Kabzaj 618. Cz. Sawko 619. L. Klimowicz 620. A. Smolina 621. D. Jarocka 622. W. Marukiewicz 623. A. Portalo 624. L. Dowgajło 625. H. Łojeczko 626. M. Chorytonik 627. H. Pietrowa 628. I. Stepanczuk 629. H. Wogiera 630. U. Sidor 631. K. Curyna 632. M. Worobiej 633. B. Tressenbero 634. J. Kosciukiewicz 635. T. Prosiencowa 636. H. Łuzganowa 637. J. Osipienko 638. R. Soniec 639. M. Rybak 640. S. Wojtowicz 641. J. Nazarowa 642. L. Bakłazec 643. A. Kożemiak 644. R. Kłok 645. Predko 646. I. Kononowa 647. A. Januszkiewicz 648. L. Zaworonek 649. Cz. Jarocki 650. I. Kniożew 651. I. Korol 652. H. Kowalenko 653. M. Gałas 654. J. Treściak 655. R. Konopelko 656. A. Silkiewicz 657. L. Kalinowska 658. J. Żnina	659. M. Szostak 660. O. Szein 661. L. Radomska 662. A. Czura 663. A. Maciejewicz 664. H. Falkowska 665. H. Olender 666. N. Markiewicz 667. L. Janczewska 668. D. Pienkowska 669. M. Szejko 670. L. Adamowicz 671. T. Głebik 672. S. Marżało 673. W. Stupisz 674. L. Szlachetun 675. A. Borodiuk 676. J. Jezierska 677. H. Michaliszyna 678. S. Januszkiewicz 679. J. Pietuszkiewicz 680. S. Rajczuk 681. J. Jackiewicz 682. A. Ješko Rejon ostrowiecki 683. M. Wasilonek 684. T. Kuzmicka 685. H. Niedwiedskaja 686. J. Daraszkiewicz 687. Z. Jermaszewicz 688. K. Nowosielski 689. M. Pietrowskaja 690. E. Pietrowskij 691. J. Zaleski 692. H. Jaroszewicz 693. Z. Miek 694. L. Miek 695. I. Fiłatowa 696. H. Grabowska 697. Cz. Kaciniel 698. D. Wojciechowska 699. A. Barowski 700. A. Szofran Harczerze Szczepu Harcerskiego „Krzyż Wierzyńców Politycznych” im. M. K. Ogińskiego w Rosi 701. A. Chomczukow 702. ks. Cz. Pawlukiewicz 703. R. Olfierowicz 704. T. Głebik 705. L. Mucha 706. Jangel 707. I. Tyszkiewicz 708. F. Langier 709. Samardak 710. Grudzinska 711. Z. Stach 712. Żurafko 713. J. Borysiewicz 714. Romaniczuk 715. K. Myśluk 716. A. Misiuk 717. H. Stipanczuk 718. Mielnicka 719. W. Siedorowicz 720. Siemieniczuk 721. Mentel 722. Woropaj 723. Michajlenko 724. Byczek 725. W. Korol 726. Wrublewska 727. Siergiejko 728. Gusar 729. H. Krawcewicz 730. J. Szmit 731. J. Wiszniewska 732. Głebik 733. Wiszniewski 734. Puzik 735. S. Szwaba 736. Madyszewska 737. Pyzyk 738. Jakubowicz 739. N. Tarasiewicz 740. Dudziński 741. D. Myśluk 742. M. Nowicka 743. W. Miergiel 744. A. Miergiel 745. T. Prokopczik 746. Pieciewicz 747. J. Głebik 748. A. Saraczenkowa 749. Afanasik 750. Podleszkaja 751. Strok 752. S. Choczukowa 753. A. Chomczukowa 754. H. Chomczukowa 755. W. Chomczukowa 756. Stasiukiewicz 757. Nowik 758. H. Slesarczyk 759. Muronczik 760. Buronwa 761. Ławik 762. Prokopczik 763. A. Piszczek 764. Sceciewicz	765. Dudzińska 766. Wolkowa 767. Radkiewicz 768. W. Nawrot 769. Bykowa 770. Giecołd 771. S. Bułak 772. A. Gardziejczyk 773. Naliwajko 774. Slesarczyk 775. Maziec 776. Niewierowska 777. T. Adamczik 778. Myśluk 779. Kopać 780. Czerniewska 781. Gierman 782. Bucziłko 783. Dierniejko 784. Misiuk 785. Samordak 786. S. Milecki 787. I. Zarychta 788. I. Zarychta 789. H. Jemieljanowa 790. L. Mieszkowski 791. I. Ryszkowski 792. J. Kukisz 793. K. Rakuć 794. J. Cziczina 795. B. Wasilczuk 796. L. Krasowski 797. I. Kłosowski 798. L. Głebik 799. H. Nawasad 800. Z. Buraczewska 801. B. Nosko 802. W. Jeremiec 803. A. Wolkowa 804. J. Michalska 805. M. Buraczewska 806. A. Otoka 807. J. Zielenkiewicz 808. S. Kopacz 809. R. Waluk 810. S. Bułyga 811. Cz. Kowalczyk 812. L. H. J. Bołak 813. T. Gaszczenko 814. H. Głebik 815. I. Oleszuk 816. A. Siergiejko 817. L. Mieszkowski 818. K. Gierman 819. I. Giecołd 820. W. Wasielewska 821. M. Stasiukiewicz 822. T. Oleszuk 823. W. Boldak 824. M. Gołowanow 825. A. Najdziuk 826. W. Pouch 827. L. Kot 828. H. Gorbacz 829. M. karpiniel 830. T. Gajdel 831. A. Kardasz 832. L. Oleszuk 833. S. Tielez 834. E. Biernacka 835. T. Mielutuk 836. M. Szum 837. J. Slesarczyk 838. H. Biernacka 839. J. Gajezienko 840. T. Krywienko 841. W. Dorosz 842. L. Tielez 843. L. Iwanowa 844. H. Oleszuk 845. N. Tyszkiewicz 846. S. Dudzińska 847. A. Sieziń 848. Danilczik 849. L. Byczek 850. J. Sawasz 851. J. Szczanowicz 852. J. Leszczuk 853. W. Preśniak 854. A. Adamczyk 855. A. Adamczyk 856. T. Żuk 857. Buraczewska 858. J. Nosienko 859. J. Bogdan 860. H. Skuratowicz 861. J. Pawłowska 862. I. Szot 863. J. Kot 864. J. Dudzicz 865. A. Iwacha 866. S. Kiercul 867. Z. Biedynnik 868. H. Nawrot 869. A. Dajlido 870. Z. Korol 871. S. Zienczyk 872. J. Makarenko 873. J. Tiszynska 874. W. Szydłowska 875. Niestierowicz 876. T. Tiszko 877. L. Wiereciło 878. J. Krecz 879. K. Gusar 880. Citok	881. I. Głinska 882. A. Panamariowa 883. T. Kazancewa 884. A. Bludnik 885. A. Michajłowska 886. J. Joško 887. D. Mojsiewicz 888. M. Krasowska Krasnosielska Drużyna Harcerska "Pantery" 889. A. Szwaba Smorgoński Rejonowy Oddział SZ ZPB 890. siostry salezjanki 891. Z. Jałkowski 892. Z. Jałkowski 893. H. Dubawska 894. Cz. Chwojniki 895. J. Pietrowa Parafia Wiesławienięta 896. L. Radziejewicz 897. J. Szulczyński 898. A. Pasternak 899. J. Urbanowicz 900. Cz. Kieźun 901. D. Jermak 902. J. Bućko 903. Z. Cikota 904. Cz. Majewska 905. A. Klepacka 906. J. Kasiak 907. G. Janczukowicz 908. J. Szuksta 909. R. Kabak 910. A. Maksimow 911. A. Żalotawin 912. W. Kabak Zespół "Raduńskie Słowniki" 913. A. Cydzik 914. O. Bieszczeń 915. Z. Sinkiewicz 916. J. Stanczik 917. A. Cichanowicz 918. J. Szylko 919. W. Zegzdryn 920. K. Nosowicz 921. N. Jagieło 922. D. Minko 923. L. Mindiul 924. S. Nielepko 925. A. Cilint 926. E. Michałowski 927. P. Sobolewski 928. S. Micun 929. W. Prontkiewicz 930. L. Cydzik 931. S. Zegzdryn 932. J. Zegzdryn 933. J. Kozioł 934. J. Kusojć 935. W. Jazukiewicz 936. W. Małuszewicz 937. R. Kurlenka 938. P. Zapasnik 939. S. Gabis 940. A. Gabis 941. F. Gabis 942. O. Skilondź 943. A. Nosol 944. N. Tałajkowska 945. T. Kozicz 946. S. Paszkiewicz 947. T. Minko 948. G. Skripski 949. G. Szadul 950. A. Zdanowicz 951. O. Łukaszun Sopoćkiński Rejonowy Oddział SZ ZPB 952. H. Nowicka 953. I. Stankiewicz 954. Cz. Alekszczyk 955. J. Kubryn 956. L. Damulewicz 957. J. Ignatowicz 958. L. Jadeszko 959. T. Wydra 960. E. Lisowski 961. Z. Wydra 962. S. Janulewicz 963. S. Gawrylik 964. W. Baranowski 965. I. Araszkiewicz 966. J. Waszkiewicz 967. M. Janowicz 968. N. Lelewicz 969. J. Gołowacz 970. I. Szamotowicz 971. T. Grajewski 972. M. Michalska 973. T. Giedrojc 974. L. Gorbaczewska 975. J. Rusin	976. A. Gajdziel 977. A. Gajlunas 978. W. Brysacz 979. A. Ignatowicz 980. N. Ogrodnikowa 981. N. Januszczenko 982. N. Gimpel 983. T. Wolkowa 984. Cz. Romanczuk 985. W. Hedo 986. R. Hedo 987. K. Basiewicz 988. W. Dunnikow 989. S. Eksterowicz 990. J. Gołowicz 991. M. Jatkowski 992. G. Graiewska 993. S. Szematowicz 994. J. Hanczyk 995. J. Radiwiłko 996. R. Giedrojc 997. F. Aleksiejczyk 998. G. Krysztapowicz 999. Cz. Giedrojc 1000. J. Zarzecki 1001. M. Sztabiński 1002. G. Marcinkiewicz 1003. N. Opyc 1004. J. Kurowski 1005. A. Kochono 1006. A. Stankiewicz 1007. S. Sewastynowicz 1008. L. Panusko 1009. R. Rożko 1010. K. Starukiewicz 1011. M. Kuczyńska 1012. J. Wydra 1013. L. Siergiej 1014. T. Szulewski 1015. H. Dziemido 1016. J. Garbowski 1017. S. Zwalinska 1018. L. Gasiewicz 1019. L. Guzewicz 1020. L. Rożyc 1021. J. Wydra 1022. Cz. Rapij 1023. T. Rpmanczuk 1024. E. Zarzecki 1025. A. Janulewicz 1026. O. Makarczyk 1027. A. Kazakiewicz 1028. I. Łukuc 1029. K. Ignatowicz 1030. S. Białasz 1031. L. Cicińska 1032. L. Kołtwin 1033. L. Karniej 1034. M. Baranowska 1035. T. Zmitrowicz 1036. B. Krzywicka 1037. L. Adamian 1038. L. Zukowski 1039. A. Grajewski 1040. S. Łazarczyk 1041. O. Łuckowicz 1042. P. Sadkowski 1043. R. Tawrel 1044. H. Kowalewska 1045. Z. Tarusicz 1046. A. Makiejewa 1047. J. Żukowska 1048. C. Rakus 1049. L. Radkowska 1050. A. Antypienko 1051. L. Maksimik 1052. T. Aleszczyk 1053. D. Sawoszczyk 1054. W. Łuckowicz 1055. W. Awdziejewicz 1056. L. Dworak 1057. J. Gabrukiewicz 1058. W. Modzejewski 1059. J. Sadkowska 1060. P. Filitowicz 1061. A. Zaniewski 1062. E. Iwanienko 1063. J. Judkiewicz 1064. W. Jarmusik 1065. H. Wojtko 1066. I. Siergiej 1067. I. Baran 1068. W. Surkow 1069. H. Pachomow 1070. T. Łukuc 1071. Cz. Bużyńska 1072. M. Ignatowicz 1073. Eksterowicz 1074. J. Ławrenowa 1075. S. Boksza 1076. M. Boksza 1077. K. Gaponik 1078. T. Bondzsz 1079. L. Rożyc 1080. K. Janulewicz 1081. I. Pieczyński 1082. J. Samojlenko 1083. G. Wydra 1084. R. Szukieć 1085. S. Araszkiewicz 1086. W. Kapa 1087. L. Waluś 1088. B. Zawadska 1089. S. Wrublewski 1090. J. Zarecka 1091. T. Eksterowicz	1092. M. Franckiewicz 1093. Cz. Konkol 1094. A. Jabłńska 1095. S. Antunkiewicz 1096. J. Rajkowska 1097. I. Zarecka 1098. L. Jabłńska 1099. G. Pitkiewicz 1100. I. Kodik 1101. R. Sadkowski 1102. R. Łukuc 1103. I. Miezio 1104. I. Gujewa 1105. I. Wrublewska 1106. L. Zajko 1107. I. Doniusz 1108. W. Mikulewicz 1109. H. Wieceżyńska 1110. S. Syta 1111. M. Zaniewska 1112. I. Waluś 1113. L. Wydra 1114. E. Sienkiewicz 1115. F. Łancwicz 1116. J. Łancwicz 1117. I. Giedrojc 1118. J. Kosjan 1119. H. Zajko 1120. I. Biełoszewicz 1121. N. Romaniczuk 1122. N. Maskalczuk 1123. L. Sankowska 1124. B. Pawluczyk 1125. W. Pawluczyk 1126. J. Sztabiński 1127. J. Stankiewicz 1128. J. Giedrojc 1129. J. Gaponik 1130. W. Łancwicz 1131. S. Kaspirowicz 1132. Gaponik 1133. Gasiewicz Stowarzyszenie Żołnierzy Armii Krajowej 1134. E. Gałkiewicz 1135. J. Gniadek 1136. T. Cydzik 1137. W. Szulga 1138. A. Marcinkiewicz 1139. H. Suchocki 1140. H. Suchocka 1141. R. Zieziula 1142. H. Szematowicz 1143. J. Waliszewska 1144. A. Waniszewski 1145. A. Waniszewska 1146. J. Mozdżer 1147. B. Kurlowicz 1148. M. Mieszkina 1149. A. Chaniewicz 1150. W. Obuchowski 1151. W. Wołyniec 1152. W. Jurewicz 1153. W. Uchnalewicz 1154. J. Chitruszko 1155. J. Lis 1156. W. Moško 1157. S. Gielda 1158. W. Surwiło 1159. H. Kunicki 1160. W. Kunicka 1161. W. Dzierzyc 1162. A. Lebedź 1163. L. Kozłowska 1164. M. Pieściuk 1165. W. Sebastianowicz Oddział ZPB w Koreliczach 1166. T. Korecka 1167. M. Łaszkowa 1168. Z. Ławnikiewicz 1169. Z. Pleskacz 1170. L. Nikolajczyk 1171. M. Chilewicz 1172. L. Szachowska 1173. W. Mileszko 1174. L. Rachmankowicz 1175. L. Dejneko 1176. T. Ryłkiewicz 1177. W. Oszurok 1178. F. Oszurok 1179. O. Ułasiewicz 1180. N. Duda 1181. I. Zulpo 1182. S. Korecka 1183. W. Niewiarowska 1184. L. Gładka 1185. H. Zajac 1186. Rachmankowicz 1187. A. Gotto 1188. J. Sitrok 1189. J. Korecka 1190. M. Jacuk 1191. T. Finiak 1192. M. Połujan 1193. J. Kuczyńska 1194. J. Ulan 1195. L. Ulan 1196. M. Połujan 1197. Jurewicz 1198. M. Tiunycz 1199. J. Romaniuk 1200. O. Karpowicz	1201. J. Zawilejska 1202. J. Rabko 1203. A. Wróblewska 1204. A. Soroka 1205. A. Barejko 1206. L. Soplica 1207. H. Suraga 1208. M. Jurkiewicz 1209. I. Janczylik 1210. M. Puczek 1211. M. Gorbaczuk 1212. H. Sienko 1213. I. Moroz Parafia św. Anny (Woronca) 1214. R. Bujdenko 1215. M. Zacharewicz 1216. S. Czeszejko 1217. L. Sancewicz 1218. A. Bierzowski 1219. J. Duda 1220. H. Chwalko 1221. A. Zacharczuk 1222. J. Kontiejewa 1223. W. Jankowska 1224. J. Miac 1225. L. Maruk 1226. H. Iwańczyk 1227. S. Wojnach 1228. S. Amiererko 1229. S. Sancewicz 1230. A. Wojnach 1231. J. Marczyło 1232. J. Miac 1233. H. Gorbaczuk 1234. M. Łogisz 1235. J. Gaponik 1236. S. Choroszkowski 1237. M. Dukt 1238. S. Choroszkowski 1239. M. Kartacz 1240. W. Czeszejko 1241. J. Jankowska 1242. S. Miac 1243. K. Jankowski 1244. S. Chomicz 1245. M. Ostrowska 1246. S. Marczyło 1247. R. Szestak 1248. L. Miac 1249. L. Miac 1250. O. Miac 1251. O. Gładka 1252. A. Chlewicki 1253. H. Paszkiewicz 1254. W. Choroszkowski 1255. A. Gaściło 1256. J. Sawosko 1257. J. Zacharczuk 1258. M. Nowik 1259. W. Pribalko 1260. I. Rewkowska 1261. Z. Iwańczyk 1262. H. Dukt Parafia św. Mikołaja (Mir) 1263. A. Charusza 1264. M. Wojna 1265. W. Zukowska 1266. M. Korzeniewska 1267. J. Zazajewa 1268. S. Baraszkowski 1269. W. Stańczyk 1270. W. Zyzniowski 1271. J. Bubnowska 1272. H. Jerkowicz 1273. A. Grib 1274. T. Putiata 1275. J. Kaleń 1276. S. Talerz 1277. S. Stoma 1278. I. Olszewska 1279. D. Misiuk 1280. I. Putiata 1281. I. Naranowicz 1282. J. Chomicz 1283. G. Kosobucki 1284. R. Czach 1285. A. Sakiewicz 1286. A. Cholewiński 1287. I. Powskokowska Oddział ZPB w Oszmianie 1288. R. Dzierewiankina 1289. J. Błaszczewicz 1290. T. Sadowski 1291. J. Kaściukiewicz 1292. A. Pogarielowa 1293. I. Sadowski 1294. I. Wojtkiewicz Oddział ZPB w Jotkiszkach 1295. H. Dorzyniewicz 1296. I. Serafino 1297. H. Mazurycz 1298. L. Hołownia 1299. J. Rodziejewicz
--	--	---	---	--	--	---

Nóż w plecy

Naród polski, choć poniósł klęskę militarną, nie został pokonany

Nieustępliwość Polaków oraz walka o integralność państwa zaskoczyły Hitlera. „Wojna nerwów” nie przyniosła żadnych efektów. Widząc to, Hitler oskarżył Polskę o jednostronne pogwałcenie paktu o nieagresji. Dnia 28 kwietnia 1939 roku pakt został zerwany. Jednocześnie toczyły się rozmowy polsko-francuskie i polsko-brytyjskie, których celem było omówienie współpracy politycznej, wojskowej i gospodarczej.

Dnia 19 maja 1939 roku podpisano sojusz polsko-francuski. Brytyjczycy oficjalnie zadeklarowali się z pomocą oraz podpisali sojusz z Polską 25 sierpnia. Niestety niewiele to dało, ponieważ dwa dni wcześniej doszło do podpisania paktu Ribbentrop-Mołotow. Los Polski został przypieczętowany. Kolejnym ruchem mogłaby być tylko wojna obronna.

Prowokacja gliwicka

Niemcy w oczach opinii światowej chcieli wskazać pozycję Polski jako agresora, a siebie jako zmuszonych do wojny. Tak więc Hitlerowcy rozpoczęli akcje sabotażowe (ostrzeliwania polskich sił przygranicznych, strażnic i placówek). Mniejszość niemiecka przebywająca w Polsce zbierała informacje na temat sił polskich oraz czyniła przygotowania do zajęcia ważniejszych pozycji obronnych.

Do najgroźniejszych akcji sabotażowych doszło w Gliwicach. 31.08.1939 roku grupa SS-manów przebrana w polskie mundury zaatakowała miejscową radiostację, skąd nadała apel do Polaków o zbrojne wystąpienie przeciwko

Żołnierz radziecki na granicy niemiecko-radzieckiej, ustalonej 28 IX 1939r.

Rzeszy. Kolejny ruch należał do Niemców. W nocy z 31.08 na 1.09.1939 roku Hitler powiadomił dowództwo niemieckie o rozpoczęciu ataku na Polskę.

Najazd hitlerowski na Polskę — wojna graniczna

Atak niemiecki rozpoczął się 1 września o godzinie 4.45 bez uprzedniego wypowiedzenia wojny. Na Polskę runęły zmasowane niemieckie siły lądowe a równocześnie lotnictwo wroga przystąpiło do gwałtownych bombardowań polskich miast, węzłów kolejowych, obiektów wojskowych i ośrodków koncentracji wojskowej. Miażdżąca

przewaga niemiecka na lądzie i w powietrzu doprowadziła do rychłego rozstrzygnięcia bitwy granicznej na korzyść agresora. Osiadającą Warszawę od północy armia Modlin już w pierwszych dniach walk poniosła ciężkie straty i zagrożona oskrzydleniem przez niemiecką dywizję pancerną 4 września rozpoczęła odwrot. Na Pomorzu oddziały nieprzyjaciela, pancerne i zmotoryzowane, nacierające z zachodu połączyły się 3 września w rejonie Grudziądza z oddziałami maszerującymi z Prus Wschodnich. W rezultacie tej bitwy Niemcy zdołali zniszczyć lub wziąć do niewoli większość polskich sił zbrojnych skoncentrowa-

nych na Pomorzu i odciąć walczące bohatersko załogi Gdyni, Helu i Westerplatte od głównych sił polskich.

Głównym ciosem zadany stronie polskiej w pierwszych dniach wojny było uderzenie niemieckie na skrajne, prawe skrzydło armii „Kraków”, gdzie — na styku armii „Łódź” — pod Częstochową, silny niemiecki klin pancerny przedarł się przez cienką osłonę polską, pracującą całą siłą w kierunku Warszawy. Dnia 5 września niemiecka dywizja pancerna zdobyła Piotrków, gdzie rozbiła formujące się zgrupowanie armii rezerwowej, a 7 września doszła do rejonu Tomaszowa. Równocześnie nieco bardziej na południe od tego uderzenia kilka niemieckich kolumn pancerno-motoryzowych przeszło wachlarzem nad środkową Wisłą w kierunku Sandomierza, Dębina i Radomia. Także na południowym zachodzie i na południu napór oraz szybkość niemieckich wojsk pancerno-motoryzowych zmusiło armie „Kraków” i „Karpata” do odwrotu, w wyniku czego w rękach niemieckich znalazł się Górny Śląsk (2-3 września), a trzy dni później — Kraków.

Dnia 7 września padło Westerplatte, mała, licząca ok. 200 żołnierzy, placówka wojskowa na terenie Wolnego Miasta Gdańsk, której opór urosł do rangi symbolu. Sam Gdańsk już w pierwszym dniu wojny został zajęty przez miejscowych hitlerowców. Załoga Poczty Polskiej broniła się do wieczora. W trzecim dniu wojny niemieckie bombowce zatopiły dwa największe polskie statki — niszczyciel „Wicher” i stawiacz min „Gryf”.

Sytuacja militarna Polski stawała się beznadziejna. 4 września rozpoczęła się ewakuacja naczelnych władz państwowych z Warszawy

do Brześcia i Lublina. Rozpoczęła się chaotyczna ewakuacja ludności na wschód. Młodzi mężczyźni, zdolni do noszenia broni zgłaszali się do oddziałów rezerwowych. Masy ludności były łatwym celem dla bombowców niemieckich, które utrudniały ruchy polskich jednostek.

Dnia 9 września niemiecki zagon pancerny dotarł na przedpola Warszawy i spróbował zająć stolicę „z biegu”. Obrona polska przy pomocy ludności cywilnej odparła atak, zadając nieprzyjacielowi ciężkie straty w czołgach i piechocie. Tymczasem armia „Łódź” została okrążona, nie mając żadnej możliwości przebiecia się do Warszawy. Tego samego dnia oddziały niemieckie dotarły do Sanu.

Najazd niemiecki na Polskę wywołał zamieszanie na arenie międzynarodowej. Anglia i Francja zażądały wycofania wojsk niemieckich z Polski. Gdy to nie poskutkowało, 3 września państwa te wypowiedziały wojnę Niemcom.

Jednak sojusznicy zachodni nie śpieszyli się do podjęcia działań przeciw Rzeszy. Francuzi posunęli się kilka kilometrów w kierunku wschodnim i na tym koniec. Anglicy nie myśleli o jakiegokolwiek pomocy dla Polaków. Daladier i Chamberlain spotkali się 12 września w Abbeville i uzgodnili wstrzymanie działań przeciwko Niemcom, nie informując o tym strony polskiej.

Dwuznaczne stanowisko zajmował Związek Radziecki. Zachowując pozory życzliwości, ambasador ZSRR w Warszawie oferował Polakom materiały wojenne. Jednak za wschodnią granicą gromadziły się oddziały Armii Czerwonej.

cdn.

Opracowała Iness TODRYK

ZABYTKI ARCHITEKTURY

Nieborów i Arkadia

Pałac w Nieborowie jest także miejscem znaczących konferencji i spotkań krajowych oraz międzynarodowych w dziedzinie sztuki, kultury, nauki i polityki.

Epoka świetności

Nieborów jest jedną z najpiękniejszych polskich rezydencji, której udało się przetrwać liczne wojny i inne zawirowania historii. W niemal niezmiennym kształcie zachował się pałac, który został wzniesiony pod koniec XVII w. przez Tylmana z Gameren, wybitnego architekta holenderskiego, który pracował wówczas w Polsce. Przetwał też — co jeszcze radsze — ogród zaprojektowany w XVIII w. według barokowych jeszcze wzorów.

Epoka największej świetności Nieborowa przypada na ostatnią ćwierć XVIII i początek XIX w. Właśnie w tym czasie dostał się on w ręce rodziny Radziwiłłów, znawców i miłośników sztuki. Michał Hieronim Radziwiłł nie był może wzorem cnót patriotycznych i moralnych, ale za to znakomitym kolekcjonerem, podobnie jak jego żona, Helena z Przeździeckich. Zasluga tej pary małżeńskiej jest m. in. założenie dwóch wspaniałych, choć zupełnie różnych ogrodów: nieborowskiego i w Arkadii.

Atrakcje rezydencji

Nieborów łączy w sobie znakomitą barokową archi-

Ogród romantyczny Heleny Radziwiłłowej w Arkadii

tekturę, wspaniałe wnętrza, doskonale zachowany i utrzymany ogród, a także nastrój ciszy oraz niepowtarzalnego spokoju. Wzrok zapuszcza się głęboko w parkowe perspektywy. Idąc od bramy, już z daleka podziwiamy sylwetkę pałacu, klasycznie położonego między dziedzińcem a ogrodem: elegancką fasadę, mansardowy dach, typowy dla polskiego baroku, i dwie wieże po bokach. Za pałacem, na tej samej osi, rozciąga się widok jeszcze piękniejszy: długa aleja starych lip ciągnie się daleko, a jej perspektywę nie szpeci żadne brutalne zamknię-

cie. Inne atrakcje parku to wielki kanał wodny, wzdłuż którego można spacerować w cieniu strzyżonych krzewów, dwóchsetletnie platany, a także tajemnicze, stare rzeźby, tak zwane „baby”, sprowadzone tu z nad Morza Czarnego, pierwotnie będące obiektami kultu tureckiego ludu Polowców.

Niespodzianki pałacu

Wnętrza pałacowe mają inne uroki. Najbardziej efektownie wygląda Salon Czerwony z przepysznym rokokowym wystrojem, całą masą mebli na giętych nóżkach, zwierciadłami na

ścianach i suficie oraz z wielkim portretem nieślubnej córki (jednej z wielu) króla Augusta Mocnego.

W innych pomieszczeniach na zwiedzających czeka wiele niespodzianek. Na dole, w sieni — starożytna głowa Niobe, o której Gałczyński napisał poemat; w bibliotece dwa wspaniałe globusy: ziemi i nieba, z XVII wieku; w sypialni wojewody tajemnicze drzewiczki w ścianie, ledwie widoczne w obiciu z zielonego jedwabiu. Klatka schodowa ma ściany wyłożone w całości fajansowymi kafelkami holenderskimi (a były to czasy, kiedy każdy

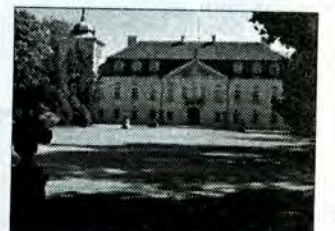
kafelki malowano ręcznie). W Nieborowie znajdują się też liczne portrety znanych postaci historycznych, a między nimi wizerunek owej pani na Nieborowie i Arkadii, Heleny Radziwiłłowej.

Koneserka pałacu

Helena z Przeździeckich Radziwiłłowa (1753-1821), jedna z dwóch dam polskich, których osobowość i gusta miały wpływ na obraz epoki. W odróżnieniu od swej przyjaciółki i rywalki z Puław, Izabeli Czartoryskiej, nie wykazywała patriotycznego zaangażowania, była natomiast równie znakomitą koneserką sztuki i namiętną kolekcjonerką. Zgromadziła m. in. pokąźny zbiór starożytności rzymskich. Pracowali dla niej najlepsi artyści tego czasu: Marceli Bacciarelli, Jan Piotr Norblin, Szymon Bogumił Zug, który projektował dla niej ogrody. Wiemy o niej również to, że należała do „siostrzanek” loży masonskiej oraz że miała od lat młodzieńczo naturalnie siwe włosy. Podobno nie tylko nie próbowała tego ukrywać, ale nawet podkreślała tę osobliwość czerwonymi kwiatami, wpinanymi we fryzurę.

Triumf sztuki nad naturą

Helena Radziwiłłowa wpadła na pomysł założenia w pobliżu Nieborowa parku krajobrazowego, nazwanego Arkadią, na wzór mitycznej krainy szczęśliwości i spokoju. Ogród taki mieścił się idealnie w gu-

Pałac Radziwiłłów w Nieborowie

ście epoki, został też uznany za jeden z najpiękniejszych w Europie. Obecnie jest jedynym w Polsce założeniem tego rodzaju, zachowanym w tak mało zmienionym stanie. Do zakładania ogrodu księżna przystąpiła wiosną 1778 roku, lecz rozwijała go i komponowała dalej, przez ponad dwadzieścia lat, aż do swojej śmierci w 1821 roku. Park jest zupełnie inny od uporządkowanego ogrodu nieborowskiego. O ile tamten ma charakter barokowy, Arkadia jest parkiem sentymentalnym w stylu angielskim.

Nastrojowe krajobrazy łączą się z budowlami o antykizującym lub fantastycznym charakterze, z modnymi wówczas sztucznymi ruinami, tworząc malownicze i niespodziewane widoki. Miało to skłaniać spacerujących do rozmyślań i marzeń. Osobliwe budowle, ukryte wśród drzew, noszą poetyczne nazwy: Świątynia Diany, Przysłup Arcykapłana, Grota Sybilli. Preromantyczny kult natury i historii spotyka się tu z myślą o przemianach i śmierci, a nawet — według niektórych — z symboliką, masonską.

Iness TODRYK

<http://glos-znad-niemna.virtualave.net>

Konkurs fotograficzny "W OBIEKTYWIE - LATO 2001"

BAOBABY

Jedyny na świecie las baobabów albo jak go nazywają „baobab avenue” znajduje się Murandawie, centrum historycznej prowincji Madagaskaru. Ten las, gdzie można spotkać również palmy, aloesy, tamaryndowce, rosnące w warunkach klimatycznych zbliżonych do półpustyni, jest zagrożony z powodu barbarzyńskiego wykorzystywania gleby na uprawy rolne na wypalonych w tym celu terytoriach. Na Madagaskarze można spotkać siedem gatunków baobabów, podczas gdy na terenie całej Afryki uprawia się tylko jeden gatunek tych długowiecznych drzew.

© Tadeusz ZELEŃSKI

Podziękowania

W imieniu opiekunów: Heleny Łuniewskiej, Ireny Trembowicz, Krystyny Łojko, Aliny Posledniej, dzieci oraz rodziców 4 turnusu Ośrodka Wypoczynkowego "Siedranki" koło Olecka (Mazury) składamy wyrazy głębokiej wdzięczności Fundacji na Rzecz Pomocy Dzieciom z Grodzieńszczyzny na czele z **Piotrem JANKOWSKIM** i **Rafałem CIERNIAKIEM**, a także najserdeczniejsze podziękowania składamy **Tomaszowi KOBIENCOWI**, **Sławkowi KOCZUKOWI**, **Wojtkowi i Kamilowi BUJNOWSKIM**, **Piotrowi NIESTERUKOWI**, **Annie i Krystynie LEWOCIUK**, którzy przyczynili się i dołożyli wszelkich starań, aby nasz pobyt w tym uroczym miejscu był możliwy. Dziękujemy z całego serca za wypoczynek, życzliwość i wyrozumiałość przyjaciół, których znaleźliśmy wśród Was! Życzymy Państwu dużo zdrowia, pomyślności, sukcesów w pracy i życiu osobistym

z wyrazami szacunku w imieniu opiekunów
prezes Oddziału SZ ZPB w Łuninie
Helena Łuniewska

Ciekawostki

Ile waży słoń?

W chorzowskim ogrodzie zoologicznym próbowano ustalić, po raz pierwszy w Polsce i Europie, ile waży słoń. Mimo licznych zachęt ze strony obsługi ZOO, dwie słonice przestraszyły się licznie zebranych ludzi i nie chciały wejść na wagę. Słonice zostały jednak zważone dzień wcześniej. Jak poinformował Piotr Liszka, dyrektor chorzowskiego ZOO, największy ze słoni - Kiziol - waży 3 tony 410 kilogramów, a Kinga - 3 tony i 370 kilo. W najbliższych tygodniach chorzowskie ZOO planuje zważyć także nosorożce.

Zabytkowe pojazdy na Krupówkach

Blisko 60 zabytkowych samochodów i motocykli pojawiło się w sobotę na Krupówkach w Zakopanem. Parada towarzyszyła zawodom pojazdów zabytkowych, które jak co roku organizują polskie i słowackie kluby motoryzacyjne. Podczas pokazu auta były oceniane w konkursie elegancji. Odbił się także kolejny etap rajdu pojazdów zabytkowych z Zakopanego przez Bukowinę Tatrzańską do Starego Smokowca na Słowacji.

Serdeczne życzenia z okazji rozpoczęcia nowego roku szkolnego oraz Dnia Wiedzy - 1 września - **Anżelice BORYS** i całemu Działowi Oświaty ZPB.

Zdrowia, radości, sukcesów i owocnej pracy życzy

Oddział Miejski ZPB w Mińsku oraz nauczyciele języka polskiego z Mińska

DZIAŁ KULTURY ZPB W GRODNIE

organizuje kółko rękodzielników polskich

Osób zajmujących się niżej wymienioną pracą twórczą prosimy o zgłoszenie się do

Działu Kultury pod nr. tel.: 72-00-75
do Oksany Gołombowskiej
lub pod nr. tel.: 2-55-21, 6-51-56
do Stanisława Mulicy

Będziemy również wdzięczni za wszelką informację o ludziach uzdolnionych, rzeźbiarzach. Interesują nas:

- obrazy, kufrы, beczki;
- wyroby ze szkła i skóry;
- wyroby wyplatane z łoży, słomy i koralików;
- garncarstwo;
- wypiekanie chleba, pierników i słodczy;
- wycinanki i pisanki;
- florystyka i układanie wierzby;
- malowanie na szkło;
- układanie obrazów z materiałów przyrodniczych;
- wyrabianie instrumentów muzycznych;
- tkactwo dywanów, richelieu, koronkarstwo, wyszywanie.

Związek Polaków na Białorusi

zatrudni osobę do pełnienia dyżurów.
Wymagana znajomość języka polskiego.
tel. 72-00-75, 77-18-85

Mińskie Stowarzyszenie Polskich Lekarzy ZPB

zaprasza wszystkich chętnych do współpracy.
Tel. 215-93-34, 285-36-51
Tel./fax 285-35-22
e-mail: stowpml2001@tut.by

RÓŻNE

Szukam współpracowników.
Tel. 44-28-80

Wynajmę 1-pokojowe mieszkanie w rejonie Dziewiatówka dla nauczyciela z Polski.
tel. 73-81-50, 78-42-11

Pielgrzymka Częstochowa - Kraków

CZĘSTOCHOWA: Miasto o historii liczącej ponad 760 lat, położone w sercu południowej Polski. Liczy prawie 260 tys. mieszkańców. To miasto - pielgrzymkowe centrum o światowej sławie, powszechnie uznane za „duchową stolicę Polski”. Każdego roku przybywa tu około 3-4 milionów pielgrzymów.

KRAKÓW: jedno z najpiękniejszych miast Małopolski (około 750 tys. mieszkańców). Była stolica Polski. Jednym z najstarszych zabytków Krakowa jest kościół gotycki NMP, nazywany także Mariackim. Co najmniej od schyłku XIV wieku z wieży (81m) kościoła grano Hejnał.

1 dzień: wyjazd z Grodna, przyjazd do Częstochowy, Apel Jasnogórski (odsłonięcie obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej), śniadanie, zwiedzanie muzeum, skarbcza, wejście na wieżę, obiadokolacja, czas wolny, zastąpienie obrazu MB, nocleg.

2 dzień: śniadanie, wyjazd do Krakowa, przyjazd do Krakowa, zwiedzanie Starego Miasta, Rynku Głównego, Sukiennic, kościoła Mariackiego, Smoczej Jamy, Wawelu, zejście do krypt, akwapark (na życzenie), Mc Donald's (na życzenie), kolacja, wyjazd, powrót do Grodna.

Uwaga: zastrzegamy sobie prawo do zmiany poszczególnych punktów programu wycieczki na równorzędne.

Informację szczegółową można uzyskać telefonicznie: 72-00-12, 72-00-97 lub pod adresem:

Grodno, ul. Dzierżyńskiego 32,
Izba Przemysłowo-Handlowa
Związku Polaków na Białorusi

Gratulacje!

Serdeczne gratulacje
Joannie MICHAŁOWSKIEJ i całej jej rodzinie z okazji urodzenia syna.

Niech rośnie zdrowy, piękny i utalentowany pod opieką Boga Ojca, Syna i Ducha Świętego, a także swego patrona Bartłomieja Apostoła.

Niech wyrośnie Wam syneczek,
Jak najzdrowszy i największy.

Niech obdarzy jego szczęściem
Matka Przynajświętsza

pracownicy Domu Polskiego w Szczuczynie

Z okazji urodzin
Krystyny PETELCZYC
moc najserdeczniejszych życzeń dobrego zdrowia, długich lat życia, pomyślności, samych radosnych i szczęśliwych dni, zadowolenia z pracy oraz błogosławieństwa Bożego na co dzień życzą
koleżanki i koledzy z pracy

PRAWNIK ZPB

udziela bezpłatnych konsultacji dla członków Związku Polaków w Siedzibie Głównej ZPB w Grodnie w soboty w godz. od 11 do 13.

KARTKI Z KALENDARZA

04.09.1809 - W Krzewie na Wołyniu urodził się **Juliusz Słowacki**.

06.09.1764 - Elekcja **Stanisława Augusta Poniatowskiego** na króla Polski.

07.09.1939 - Kapitulacja bohaterskich obrońców Westerplatte.

08.09.1514 - Zwycięstwo wojsk litewsko-białorusko-polskich kniazia Konstantego Ostrogskiego nad Moskwą pod Orszą.

08.09.1569 - Zmarł **Mikołaj Rej**, pierwszy pisarz polski.

09.09.1939 - Rozpoczęła się bitwa nad **Burzą**, największa bitwa polskich formacji regularnych w II wojnie światowej.

Zapraszamy dzieci i dorosłych na wycieczkę do Białegostoku

W programie: wycieczka po mieście, pałac Branickich, kościoły miasta, Mc Donald's na życzenie, akwapark (zjeżdżalnie wodne), supermarket.

Informację szczegółową można uzyskać telefonicznie 72-00-97, 72-00-12 lub pod adresem:

Grodno
ul. Dzierżyńskiego 32,
Izba Przemysłowo-Handlowa ZPB

Nawet dziecko wie, co jest dobre!

Svido

FIRMA "Svido" produkcja CZTERECH rodzajów wody MINERALNEJ 1,5L.

tel. 8 (0152) 44-51-75
44-04-47 47-29-48

Cennik

życzeń, podziękowań, ogłoszeń drobnych

Cena (z podatkiem VAT) za 1 liniijkę (28 znaków):

ogłoszenie	mniej niż 300 zn.	więcej niż 300 zn.
zwykłe	240 rub/lin;	200 rub/lin;
pogrubioną czcionką	360 rub/lin;	300 rub/lin;
w czarnej ramce	300 rub/lin; w czerwonej	360 rub/lin;
matrymonialne	420 rub/lin;	390 rub/lin;

nekrologi na stronie 5 o rozmiarze 81x30 mm 1400 rub

Numer konta Biełbiznesbanku w Grodnie: 3015204440014, kod 705

ZADZWOŃ

Drobne ogłoszenia w Głosie dla mieszkańców Grodna pod całonocnym numerem telefonu 066.

Czy pamiętasz, że...

- 3 września - Grzegorza, Izabeli
- 4 września - Rozalii, Lilianny
- 5 września - Wiktoryna, Doroty
- 6 września - Beaty, Eugeniusza
- 7 września - Melchiora, Reginy
- 8 września - Marii, Radostawa
- 9 września - Piotra, Sergiusza

BĄDŹMY W KONTAKCIE

Czekamy na Państwa telefony od godziny 9.00 do 18.00, od 18.00 do 9.00 możecie Państwo zostawić wiadomość na automacie sekretarce.

tel. (0152) 72-31-69

Wydawca: SZ "Związek Polaków na Białorusi"

Adres redakcji: 230023 Grodno ul. Dzierżyńskiego 32
Tel. (0152) 72-31-69, fax (0152) 72-00-75

e-mail: glosznadniemna@mail.grodno.by
glosznadniemna@yahoo.com

Internet: http://glos-znad-niemna.virtualave.net

Punkt redakcyjny w Mińsku: (8-0172) 52-24-16

Redaktor naczelny **Andrzej DUBIKOWSKI**

Redaktorzy: **Tatiana ZALESKA** (zastępca redaktora naczelnego), **Wiktor SAWONIAKA** (sekretarz redakcji), **Halina EJSFONT**, **Andrzej PISALNIK**, **Iness TODRYK**

Korekta: **Alina EJSFONT**, **Alicja SAMIEC**
Obsługa komputerowa: **Jolita ONIŠKO**, **Anna SKORB**
Prenumeratę: półroczną, kwartalną, dwumiesięczną lub miesięczną można zamówić w każdym urzędzie pocztowym na Białorusi (do dnia 15 każdego miesiąca). Prenumeratę w Polsce przyjmują placówki Ruchu S.A. Indeks w Polsce 329258
Cena gazety w prenumeracie miesięcznej wynosi 500 BYB, w sprzedaży w kioskach - 120 BYB.

© "Głos znad Niemna". Wszystkie prawa zastrzeżone (łącznie z tłumaczeniem na języki obce.)

Autorzy publikacji ponoszą odpowiedzialność za wiarygodność podawanych faktów. Ich poglądy nie zawsze są zbliżone z poglądami redakcji. Redakcja nie ponosi żadnej odpowiedzialności za treść ogłoszeń i reklam, zastrzega sobie prawo do skracania, adiacji materiałów i zmiany tytułów. Nie zwracamy nie zamówionych materiałów.

Рэгістрацыйнае пасведчанне № 685. Індэкс 63863
Аб'ём выдання - 3 друкаваныя аркушы
Заказ № - 2444. Наклад 6600 асобнікаў.
Штодзённы "Гłos знад Нёмна" (на польскай мове)
ISSN 1563-3233
Адрас рэдакцыі: 230023 Гродна вул. Дзяржынскага, 32
Друк: Гродзенскае абласное ўнітарнае паліграфічнае прадпрыемства "Гродзенская друкарня"
Гродна вул. Паліграфістаў, 4
Падпісана да друку 29.08.2001 у 15⁰⁰
Якасць друку адпавядае якасці прадстаўленых рэдакцыйных дзяпазітываў.

Tygodnik jest wspierany przez Senat RP oraz Fundację "Pomoc Polakom na Wschodzie"